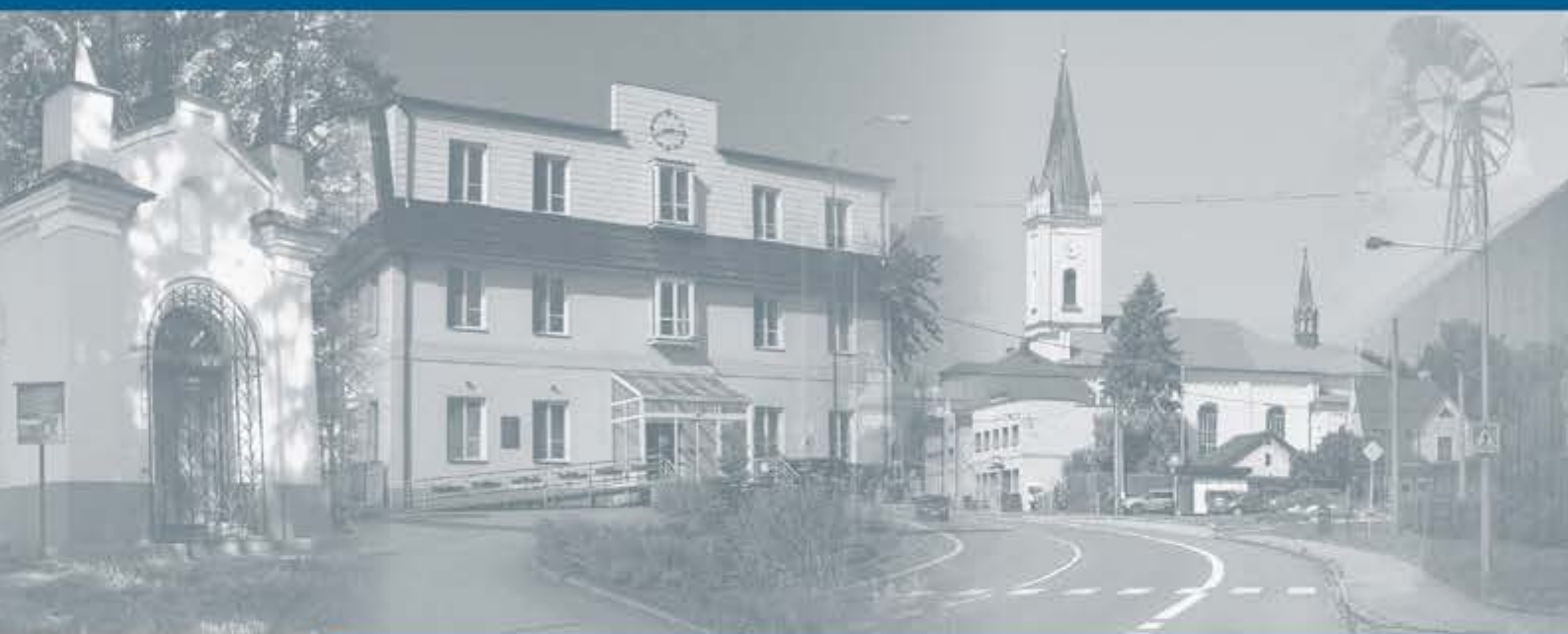
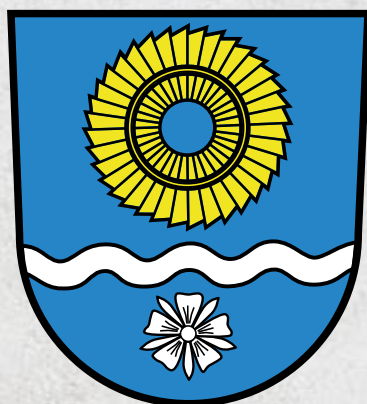

DĚTMÁROVICE v obrazech

2005–2022

DĚTMÁROVICE V OBRAZECH

2005–2022

^ Centrum obce s obecním úřadem a základní školou v roce 2014.

Vážení spoluobčané a čtenáři,

dovolujeme si Vám nabídnout tuto převážně obrazovou publikaci o obci Dětmárovice. Předchozí kniha, která byla vydána k sedmistému výročí založení obce, se zabývá tématem Dětmárovic do roku 2005 a považujeme za dobré textově a obrazově na ni navázat.

Vzhledem k rychlému vývoji a rozvoji obce v oblasti investic se hodně změnilo naše životní prostředí, veřejná prostranství, byly modernizovány obecní budovy, přibýlo nové zdravotní středisko, domov pro seniory U Kaple, přibyla nová moderní splašková kanalizace včetně dvou nových čistíren odpadních vod, byly opraveny chodníky a místní komunikace, apod.

Naše obec Dětmárovice je ale krásná zejména „od přírody“. Zvlněný povrch našeho území se poněkud odlišuje od některých rovinatých okolních obcí a spolu s protékající řekou Olší a potoky Mlýnkou a Krympulcem vytváří s dochovanými lesíky mnohá zákoutí a scenérie, kterých si v běžném životě bohužel nevšímáme a někdy je ne úplně docenujeme.

Jsme přesvědčeni, že vložené investice do investičního rozvoje obce, například za posledních dvanáct let cca ve výši 500 mil. Kč, dále vylepšily i mnohé pohledy nejen na střed obce, ale i na okrajové části Koukolnou, Glembovec, Zálesí a Olmovec. Spolu s dnešní dokonalou technikou snímání obrazů z výšky Vám chceme nabídnout zajímavé obrázky charakterizující krajinu naší obce. Nesmíme samozřejmě zapomenout poděkovat všem spoluobčanům, kteří již většinou mají své rodinné domy se zateplením a novými fasádami, které pak na fotkách vypadají určitě lépe než nějaký šedivý břízolit.

Závěrem mi, prosím, dovolu poděkovat paní kronikářce Dagmar Šnapkové za kompletní této publikace. Rovněž děkuji všem za poskytnutí zajímavých fotografií z posledního období, které čtenáři tohoto díla pomohou dotvořit celkový obraz naší krásné obce.

*Ing. Ladislav Rosman
starosta obce Dětmárovice*

**OBEC
DĚTMÁROVICE**

GEOGRAFIE, CHARAKTERISTIKA OBCE A PŘÍRODA

GEOGRAFICKÉ ÚDAJE

Obec Dětmarovice (polsky Dziećmorowice, německy Dittmarsdorf či Dittmannsdorf) se nachází ve Slezsku v severovýchodní části ostravské aglomerace, 9 km severozápadně od okresního města Karviná v nadmořské výšce 214–234 metrů a má rozlohu 1 376 ha. Nejvyššími body jsou Wilczkův kopec (255 m) a Něbrojův kopec (251 m). Hraničí s městy Karviná, Orlová, obcemi Dolní Lutyně a Petrovice u Karviné, na severu pak s Polskem. Správní území obce tvoří 2 katastrální území – Dětmarovice a Koukolná.

Katastr obce je vklíněn do zářezu zvlněné pahorkatiny, již si prodrala cestu řeka Olše (v minulosti Olza). Na jejím dolním toku se vytvořila poměrně široká údolní niva. V šedesátých letech 20. století došlo k narovnání jejího koryta. Do Olše se na severu z pravé strany na samé hranici s Polskem vlévá hraniční říčka Petrůvka. Z místních potoků je nejvýznamnější Mlýnka, jejíž největší přítok je Krympulec.

Na pravém břehu Olše (již na katastru Karviné) se nachází vodní komplex 15 rybníků, oddělených od sebe jen úzkými hrázemi, o rozloze 1,4 km², z nichž největší je Větrov (48 ha), jenž sousedí s katastrem Koukolné.

Obec je plná kontrastů. Na straně jedné průmysl, krajina protkaná dráty a stožáry vysokého napětí, kde téměř z každého místa jsou vidět komíny zdejší elektrárny a na straně druhé hezká místa uprostřed zeleně. Lesy, louky a malebná zákoutíčka, zajímavá květena a poměrně dost zvěře. Z kopců se naskýtají úžasné pohledy na okolní města Orlová a Karviná či do sousedního Polska. Za dobré viditelnosti je možné dokonce spatřit na obzoru třicet kilometrů vzdálené Beskydy.

^ Pohled z Glembovce na Wilczkův kopec, kde stojí vysílač T-mobilu.

^ Časné jaro na louce u lesa.

^ Jarní pohled z kopce u hájenky směrem ke Karviné. Na obzoru Beskydy.

^ Olše ještě se starým železničním mostem.

^ Cyklotrasa podél Mlýňky.

^ Divoká třešeň na břehu potoka Krympulec.

^ Mlýnka se do Olše vlévá za elektrárnou.

CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ OBCE

Severní část obce je průmyslová, tvořena především největším závodem na katastru obce – tepelnou Elektrárnou Dětmárovice i dalšími průmyslovými podniky a většími i menšími podnikatelskými subjekty. Výhodou umístění této průmyslové zóny je mimo jiné také skutečnost, že tady prochází významná železniční trať Bohumín – Žilina s odbočkou do Petrovic u Karviné a dále do Polska.

Další menší průmyslová zóna se nachází na kopci nad obcí v místě zvaném Na Skotnici.

V centru obce se nacházejí úřady, instituce a občanská vybavenost především u hlavního silničního tahu Bohumín - Karviná podél silnice I. třídy I/67. Zde stojí jedna z dominant obce, a to římskokatolický kostel sv. Maří Magdalény. Za zmínku také stojí Něbrojova kaple na stejnojmenném kopci, pomník obětem 1. světové války na místním hřbitově a pomník obětem 2. světové války v parku před Dělnickým domem. Jen pár desítek metrů od frekventované silnice v lokalitě Bendova usedlost se nachází pět památných stromů. Do centra obce je rovněž soustředěna souvislá zástavba rodinných domků.

^ Snímek z roku 2014 zachycuje průmyslovou zónu u elektrárny, před ní vlevo je areál firem Na Skotnici.

^ Centrum obce – pohled od Dolní Lutyně.

Okrajové části na východní a jižní polovině správního území jsou charakteristické roztroušenou zástavbou slezského typu s množstvím malých ploch zemědělské půdy, spoustou zeleně, potůčky a rybníčky. Takový charakter území je na katastru Koukolné a v okrajových částech na Glembovci, Zálesí a Olmovci. V těchto místech donedávna převládaly starší domky, ale v posledních dvaceti letech se staví nové a i zde je již zástavba souvislejší. Ubývá tak zemědělské půdy i ostatních zelených ploch, což má negativní dopad především pro zvěř.

V nedávné minulosti měly okrajové části své prodejny a hospody či jiná zařízení, kde si občané mohli nakoupit, případně se scházet a pořádat i nějaké společenské či kulturní akce. Bohužel s příchodem velkých obchodních řetězců tato zařízení postupně zanikala a dnes jsou využívána jinak, některá dokonce opuštěná a zejí prázdnotou.

^ Část Koukolné na pravém břehu Olše u rybníka Větrov. Snímek zachycuje železniční trať a nad ní silnici na Karvinou.

^ Koukolná na levém břehu řeky. Vlevo most přes Olši a příjezdová komunikace od Karviné, vpravo dole železniční most v době rekonstrukce v roce 2018.

^ Pohled na Glembovec. V pravém horním rohu je vidět část Zálesí a pod ním Wilczkův kopec.

^ Zálesí. Uprostřed snímku vede komunikace k pohostinství Rumcajs, v levém horním rohu sídliště v Orlové.

^ Olmavec sousedí s Orlovou. V pozadí centrum obce, za elektrárnou se již nachází krajina v Polsku.

CHRÁNĚNÁ PŘÍRODA

Ptačí oblast Heřmanský stav - Odra - Poolší významně zasahuje do katastru obce v severní příhraniční oblasti podél řeky Olše. Lokalita se nachází v severovýchodní části Moravsko-slezského kraje u hranic s Polskem. Páteř oblasti tvoří řeka Odra (v délce cca 10 km) a Olše (v délce cca 16 km) včetně přiléhajících říčních niv. Z východu je připojena soustava Karvinských rybníků a hraniční úsek toku Petrůvka, od jihu soustavy rybníků v Rychvaldě, Bohumíně - Záblatí a Heřmanicích. Celá lokalita má rozlohu téměř 3 200 ha. Byla schválena po dlouhých vyjednáváních v červnu roku 2007. V této oblasti bylo zjištěno více než 120 pravidelně hnízdících druhů ptáků. Na uvedeném území jsou chráněni tři - bukáček malý, ledňáček říční a slavík modráček.

^ Krajina mezi Mlýnkou a Olší - součást Ptačí oblasti.

Evropsky významná lokalita Niva řeky Olše - Věřňovice zasahuje do našeho katastru na stejném místě, má celkovou rozlohu cca 540 ha. Rozprostírá se za elektrárnou mezi řekou Olší a korytem potoka Mlýnka. Táhne se podél státní hranice s Polskem od katastru Závady a dále pokračuje na katastru Dolní Lutyně, Věřňovic, Skřečoně a Kopytova. Vyhlášena byla koncem roku 2004 za účelem ochrany dvou živočišných druhů - drobné žáby kuňky žlutobřiché a brouka, žijícího ve stromových dutinách - páchníka hnědého.

^ Příroda za elektrárnou mezi Mlýnkou a řekou u hranice s Polskem.

Obě tyto chráněné přírodní oblasti se nacházejí na území lužního lesa v Lyngu na parcelách různých majitelů, z nichž mnohé zakoupil do vlastnictví Český svaz ochránců přírody Praha. Rozloha jeho zdejších pozemků, které svaz začal skupovat před cca čtrnácti lety, má něco přes šest hektarů. Ochranu si podle ekologů toto území s panenskou přírodou, ukryté za areálem dětmarovické elektrárny, zaslouží, protože je jedním z nejcennějších přírodních území v povodí řeky Olše. Zdejší lužní porosty s přirozenou druhovou skladbou dřevin, především dubů, vrb a topolů a původní pestrá paleta hájových bylin jsou také domovem řady vzácných druhů živočichů.

Součástí vykoupených pozemků jsou i menší bezlesé enklávy či starý zpustlý sad a kousek řeky Olše, což biologickou hodnotu lokality ještě zvyšuje.

^ Desetiletý opuštěný lískový sad s podrostem česneku medvědího a stará stodola jsou jedinými pozůstatky po dříve obydlené oblasti.

Památné stromy se nacházejí na Bendově usedlosti. Jedná se o tři lípy malolisté a dva duby letní. Jsou to jediné přírodní chráněné prvky z rostlinné říše na katastru naší obce. Zaevidoval je Okresní národní výbor Karviná vyhláškou s účinností od 1. června 1990. Větší dub měl v uvedeném roce obvod kmene 430 cm a výšku 16 metrů, v roce 2010 obvod 480 cm a výšku 26 metrů. Druhý dub v uvedeném období zvětšil svůj obvod z 300 na 342 cm a výšku z 15 na 20 metrů. Lípy měly v roce 2010 obvod kmene 384, 342 a 294 cm.

V popředí před dvojicí mohutnějších lip stojí Bendův kříž.

^ Mohutnější z dubů se nachází v dolní části pozemku.

^ Tři z pěti památných stromů. Vlevo dub letní, uprostřed lípa a vpravo druhý dub.

^ Pohled od bývalé lékárny na dvojici lip s křížem.

STRUČNĚ Z HISTORIE OBCE

DĚTMAROVICE

V dávné minulosti v místech dnešního katastru obce se prostíral rozlehlý pohraniční hvozď. Dětmarovice, původně Dithmari villa, byly založeny za vlády Mečislava Těšínského nazývaného Měšek. Dle pamětní knihy obce i některých jiných materiálů pochází první zmínka o Dithmari ville z roku 1302. Tento letopočet však není historicky doložen. Za křestní list obce, i když trochu opožděný, se pokládá soupis desátků těšínského arcikněze s letopočtem 1305. Zde se jméno Dithmari villa objevuje poprvé na úřední listině. Tento název dokazuje, že je obcí založenou. Zakladatelem byl nějaký šlechtic, měšťan či jiný svobodník. V průběhu staletí se název obce postupně měnil. Původní obec se pravděpodobně rozprostírala při řece Olši severněji od nynější obce. Postihl ji krutý požár. Obyvatelé ze strachu před novým neštěstím si postavili nové příbytky v poloze, kde se nacházejí nyní.

^ Hranice Dětmarovic a Koukolné na mapě stabilního katastru z roku 1824.

O nejstarší historii obce máme málo zpráv. V první době patřila obec do majetku těšínských knížat. Kníže Přemek prodal v roce 1362 polovinu Dětmarovic Držkovi z Věřňovic, druhou polovinu si dále podržel. Rod Držkových z Věřňovic se pak píše z Dětmarovic. Z dalších zápisů je patrné, že Držek Věřňovice v roce 1430 prodal a v roce 1435 prodal mlýn v Šepetovicích. To byla ves na břehu Olzy poblíž Dětmarovic mezi Koukolnou a Věřňovicemi, jak uvádějí historické prameny. Později zanikla, v roce 1571 je již uváděna jako pustá.

V roce 1447 došlo k rozdělení Těšínska mezi dva majitele. Dětmarovice stejně jako Koukolná se dostaly do držení Boleslava II. zvaného Bolka a tím k panství fryštátskému. Později se polovina vsi, která dříve náležela Držkovi z Věřňovic, dostala do držení orlovského kláštera, odkud ji v roce 1560 ve sporu o nástupce zemřelého opata zabral kníže Václav Adam. Tím byla ves opět spojena v jeden hospodářský celek. V roce 1561 těšínský kníže Václav Adam zrušil orlovský klášter, konfiskoval jeho statek a spojil jej s panstvím fryštátským. Jako součást knížecího majetku, jmenovitě panství fryštátského, sdílely Dětmarovice jeho osudy.

^ Mapa z 19. století s vyznačenou současnou hranicí obce.

Později se majitelé často měnili. Dětmarovice patřily pod panství rychvaldské, později v poslední čtvrtině 17. století byly již součástí panství taaffovského dolnolutyňského.

V 18. století se stalo Těšínsko kotlem sociálního neklidu. V roce 1718 a následně 1756 došlo k selským nepokojům na panství v Dolní Lutyni, kterých se zúčastnili také někteří sedláci a domkaři z Dětmarovic. Matěj Kolář a Josef Sobota se aktivně zapojili ve více známém povstání v roce 1766, které vedl Ondra Foltýn ze Starého Města.

Roku 1792 koupil Dětmarovice Jan Larisch a spojil je s karvinskými statky. V tomto svazku setrvaly až do zrušení poddanství v roce 1848. Pozemková držba však zůstala v rukou uhlobaronů Larischů až do první pozemkové reformy v letech 1924–27, kdy byly postátněny některé statky, ostatní vlastnictví bylo zrušeno po osvobození v roce 1945.

V letech 1872–1875 byla k Dětmarovicím přičleněna doposud samostatná obec Koukolná.

PEČETIDLO DĚTMAROVIC

Počátkem 18. století vznikaly v hojné míře obecní pečeti, udělované obcím často přímo vrchností. Nejstarší doložená pečeť Dětmarovic je z roku 1724 v karolínském katastru. Opakuje se v elaborátech II. daňové rektifikace z roku 1738. Pečeti se užívalo více než 100 let. Ve sledovaném materiálu se objevuje znovu v katastru josefském v parcelním protokolu z roku 1788 a v Matrice výnosu pozemků z 1. poloviny 19. století.

Pečeť je mírně oválná, s opisem legendy SIGILLUM DITMERZDORFENSE. V obraze je v dolní polovině pole zkřížené zemědělské nářadí: kosa s lopatou, sekerou.

Ve vrchní části je lebka se zkříženými hnáty, v pozadí vyrůstají za ní na třech stoncích květy. Zřejmě je to připomínka některého hladomoru nebo morové rány, jež postihla v mimořádném rozsahu obec.

Ještě před vznikem první republiky užívaly Dětmarovice ve svém razítku upraveného znaku, kde byl vyobrazen snop obilí, z jehož pozadí vystával pluh, lopata, hrábě, kosa a vidle. V době druhé světové války musela být používána razítka polská a německá. Po osvobození se obec vrátila k prvorepublikovému razítku. Bylo používáno ještě v roce 1951.

KOUKOLNÁ

Koukolná vznikla o řadu let později než Dětmarovice. První zmínky o této vsi pocházejí teprve z roku 1447, kdy Koukolná spolu s Dětmarovicemi a dalšími obcemi připadly dědictvím po zemřelé kněžně Euphemii jejímu synovi knížeti Boleslavu II, zvanému Bolkovi a tím k panství fryštátskému, kdy se objevuje na výčtu majetku Fryštátska.

Bolek však vzápětí Koukolnou odprodal. V roce 1478 odkázala jistá Anna Mníšková Koukolnou knížeti

^ V těchto místech stávala původní ves Koukolná.

Kazimírovi. Kníže Bedřich Kazimír (také Fridrich Kazimír) prodal Fryštát a s ním i Koukolnou v roce 1569 Václavu Cigánovi ze Slupska. Koukolná se tak stala součástí svobodného stavovského panství, tzv. status minor Fryštát.

Na panství se majitelé střídali až do roku 1749, kdy ho Josef Baltazar Vlček prodal hraběti Mikuláši Taaffemu, potomku hrabat Taaffů. Koukolná tak od uvedeného roku začala sdílet osudy společně s Dětmarovicemi. Stejně jako Dětmarovice i Koukolná se významně účastnila povstání poddaných v roce 1766. V roce 1792 bylo panství fryštátské, ke kterému patřila Koukolná, panství dolnolutyňské a také Dětmarovice, prodáno hraběti Janu Larischovi, který je spojil se svými karvinskými statky.

Koukolná, původně samostatná ves, se stala součástí Dětmarovic v letech 1872–1875. Po více než 400 let to byla samostatná ves, která měla i svou vlastní pečeť. Od roku 1875 je pouze částí obce Dětmarovice. Ale dodnes zůstala zachována samostatná katastrální evidence.

PEČETIDLO KOUKOLNÉ

Koukolná, když ještě byla samostatnou vsí, měla svůj symbol. Nejstarší typář Koukolné byl zřejmě pořízen v 17. století. Kulatá pečeť o průměru 20 mm měla ve štítě doleva obrácený pluh a nad ním položenou lopatu. Okolo byla legenda mezi linkami: „SIGILVM.DES.DORFES.KONKOLNA.“ V roce 1763 si ves nechala vyryt pečetidlo, na které z původní symboliky přešla pouze lopata, kterou drží přes rameno muž, stojící mezi rostlinnými rozvilinami. Tento obraz je umístěn na kulaté pečeť o průměru 28 mm s legendou mezi linkami: „GEMINDE KONKOLN 1.7.6.3.“, přičemž všechna písmena „N“ jsou takto „и“ stranově obrácená.

Uvedené pečetidlo obec užívala až do 19. století, kdy se stala osadou Dětmarovic.

HISTORIE DVACÁTÉHO STOLETÍ

V roce 1914 při vyhlášení všeobecné mobilizace nastoupilo z Dětmarovic do války přes 200 mužů. Padlo v ní pravděpodobně 61 dětmarovických vojáků. Přesně tolik jmen je uvedeno na pomníku, který byl postaven na soukromém pozemku Josefa Něbroje, jenž toto místo k tomuto účelu daroval. Pomník byl odhalen v den výročí konce první světové války 28. října 1923. Slavnostnímu odhalení dodal váhy svou přítomností a proslovem spisovatel František Sokol - Tůma.

Pomník stál přibližně v místech, kde je dnes parkoviště před samou obcí. Při výstavbě této prodejny byl někdy v polovině šedesátých let přemístěn na místní hřbitov ke vstupu do urnového háje, kde stojí dodnes.

V letech 1937–1938 byly budovány na katastru

obce podél železniční trati malé bojové pevnůstky - bunkry, odborně nazývané řopíky, které se staly součástí opevnění předválečného Československa. Na území dnešních Dětmarovic bylo vybudováno asi 20 objektů, z nichž pouze jeden zůstal zachován celý. Některé objekty byly likvidovány již při obsazení obce Poláky a pak i Němci po roce 1938. Další objekty tohoto lehkého opevnění byly zničeny po druhé světové válce při regulaci řeky Olše, výstavbě elektrárny a Agloporitového závodu. Na některých místech lze najít zbytky v podobě základových desek, záhozů nebo v podobě zbytků stavebního materiálu.

^ Vojáci v první světové válce 15. dubna 1916 v Petrikau v Polsku. Druhý zprava sedí občan Dětmarovic Josef Antončík.

^ Pomník na hřbitově v roce 2018 a na svém původním místě v šedesátých letech.

^ Jediný zachovaný řopík se nalézá uprostřed lánu pole za železničním přejezdem poblíž elektrárny.

^ Sovětsí vojáci před poštou.

^ Ústup německé armády, vpravo budova pošty.

^ Němci při svém odchodu zpusťovali, co se dalo. Zničena byla i železniční trať. Na její obnově pracovali občané obce a pomáhali jim sovětsí vojáci.

9.10.1938 byl proveden zábor obce Polskem. 1.9.1939 přišli Němci a následovalo několik let fašistické okupace. Ve válce bojovalo mnoho dětmarovických mladých mužů na různých frontách. Obec byla osvobozena z nacistického područí 1.5.1945 sovětskými jednotkami. Osvobozovací boje na celém Karvinsku byly součástí Ostravsko-opavské operace, která proběhla ve třech etapách od 10. března do 5. května 1945.

Na paměť obětí 2. světové války byl svépomocí postaven v parku před Dělnickým domem pomník. Bylo to v letech 1952 -1953. Jeho výstavba probíhala současně s parkovými úpravami prostranství před Dělnickým domem. Od té doby se tato stavbička udržovala, v roce 1992 byla na pomník osazena nová deska s doplněnými jmény padlých. Zub času se na ní postupně projevoval čím dál více, a tak v roce 2017 po nových parkových úpravách konečně došlo i na generální rekonstrukci této památky. Odpadávající obložení bylo odstraněno, obklad, který držel pevně, byl řádně očištěn, zakonzervován, bylo sundáno oplechování a vše, včetně terasových „schodů“, pak bylo postupně obloženo žulovými deskami ve dvou barevných tónech. Byla umístěna i nová, v pořadí již třetí, pamětní deska, na které je vyryt stejný text jako na desce předcházející z roku 1992.

^ Stav pomníku v roce 2007.

^ Pomník po rekonstrukci v roce 2018.

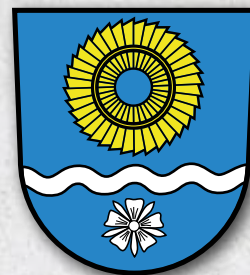
NOVÉ SYMBOLY OBCE

Po druhé světové válce se v obci žádný znak neužíval. Až teprve od roku 1996 Dětmarovice oficiální znak mají. Na zpracování návrhu znaku a praporu se podíleli heraldik PhDr. Karel Müller, ředitel Zemského archivu v Opavě a Jan Tejkal z Ostravy. Dne 14. května 1996 starosta obce Ing. Adolf Neuwert a člen obecní rady Josef Tomčík v Praze z rukou předsedy poslanecké sněmovny PhDr. Milana Uhdeho slavnostně převzali dekret o udělení symbolů obce.

Oficiální popis znaku zní: v modrém štítě nad sníženým vlnitým břevnem oběžné kolo turbíny, dole stříbrný květ koukolu. Laicky vysvětleno to znamená: modrý štít v dolní části rozděluje (symbol, že obec se skládá ze dvou místních částí)

stříbrné vlnité břevno (znázorňující tok řeky Olše). V horní části znaku je umístěno zlaté oběžné kolo turbíny (elektrárna), v dolní třetině pak stříbrný květ koukolu (místní část Koukolná).

Oficiální popis praporu: modrý list s bílým vlnitým pruhem se šesti vrcholy a pěti prohlubněmi širokým 1/10 šířky listu a vzdáleným od horního okraje listu 6/10 šířky listu. V horním rohu žluté oběžné kolo turbíny, v dolním rohu bílý květ koukolu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

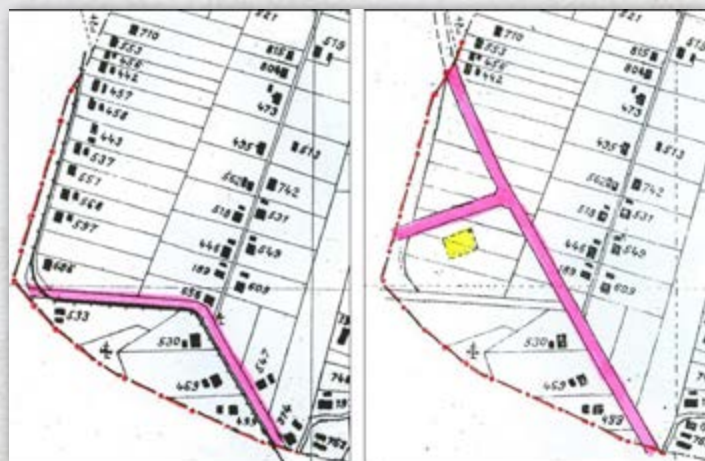

U světelné křižovatky pod Skotnicí je umístěna tato tabule se znakem, jehož turbína je na elektrický pohon.

ZMĚNY KATASTRU OBCE

Katastr obce se postupně měnil. V severní části byly narovnané hranice s Polskem, protože některé pozemky našich občanů byly za řekou a některé pozemky Poláků před řekou. Rovněž v této oblasti byly převedeny do sousední obce Závada tři domy včetně pozemků, které se nacházely jako jediné za řekou.

V sedmdesátých letech 20. století byla část území Dětmarovic v jihozápadní části předána Orlové pro

Jihozápadní část původního katastru obce. Červenou přerušovanou čarou je vyznačena hranice původního katastru, růžová linie vlevo vyznačuje starou silnici a vpravo nově vybudovanou. Žlutě je vyznačena nemocnice v Orlové - Lutyni. První mapka je z padesátých let, druhá ze sedmdesátých.

Foto zachycuje pohled na Dětmarovice z nově postavené nemocnice v Orlové začátkem osmdesátých let. Na zelené ploše v popředí dnes stojí 5. etapa města Orlová, což dokládá dolní snímek z roku 2008.

výstavbu nemocnice. Největší část katastru ukrojila opět Orlová. Začátkem osmdesátých let město vykoupilo 68 rodinných domů pro výstavbu sídliště 5. etapa. Z toho 29 domů bylo demolováno a 39 přešlo do katastru Orlové.

STARÉ POHLEDNICE

Na starých pohlednicích můžeme vidět, jak v minulosti vypadaly nejdůležitější objekty v obci - obecní úřad, Dělnický dům, kostel, škola u kostela i v Koukolné, pošta, dnešní Elektro Volák a další.

Mnohé z těchto staveb prošly velkými změnami - stavebními rekonstrukcemi, které v převážné většině zcela změnily krásnou a zajímavou původní tvář. Největší proměnu prodělal Dělnický dům, který byl v prvopočátku bez sálu a jehož původní podoba byla zcela odlišná od dnešního stavu. Naopak svůj vzhled téměř vůbec nezměnil objekt pošty.

1907 - nahoře hospoda U Bartečka, dole první dětmárovecká železniční zastávka Pod Pilárem a vpravo vila rodiny Karasovy - původně kasárna.

1915 - dole původní podoba Dělnického domu ještě bez sálu.

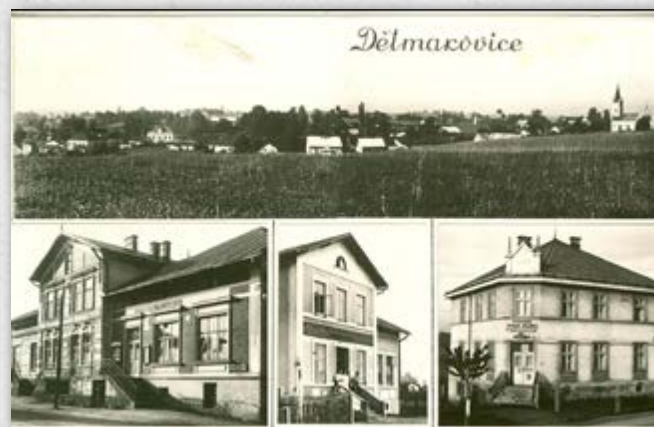
1918 - nahoře vpravo škola v Koukolné, dole vlevo dům čp. 321, tehdy prodejna Potravního spolku.

1920 - dole vpravo dnešní Elektro Volák, tehdy hostinec U Něbroja.

1933 - pošta, dnešní obecní úřad, dům čp. 137 a pohled na faru a kostel.

Pohlednice z roku 1936 vydaná u příležitosti 30. výročí založení Potravního spolku dělníků, který vznikl v roce 1906, a jeho tři prodejny. Vlevo Dělnický dům, uprostřed prodejna v Koukolné - dnes rodinný domek a vpravo třetí prodejna u Lutyně - dnes dům s pečovatelskou službou.

CELKOVÉ POHLEDY NA OBEC VČERA A DNES

Snímky (nejen) z věže kostela směrem na východ a západ zachycují, jak se měnilo centrum obce.

^ Zelená pohlednice pochází z poloviny třicátých let a je na ní zachycena původní silnice.

^ Další snímek již s novou silnicí byl nafocen v roce 1988.

^ Barevná fotografie z jiného úhlu pořízená při opravě fasády kostela v roce 2012. Vpravo dole jsou vidět střechy fary a knihovny.

^ Oblast u dnešní samoobsluhy. Stará původní silnice v roce 1941 a nedávný stav. Foceno od prodejny Elektro Volák.

^ Další pohledy z věže kostela, tentokrát na západ. Vlevo na fotografii z roku 1938 je Dělnický dům, v popředí uprostřed hospoda a pozemky Josefa Lanzera.

^ Na fotografii z roku 1959 se nad střechou tehdejší základní školy nachází dům čp. 900 (dnes zdravotní středisko) a vpravo již založený park. Toto panorama je složeno ze tří snímků.

^ Tento barevný snímek z věže kostela zachycuje i zástavbu v okolí Dělnického domu.

^ Pohled na centrum obce od Koukolné v roce 2018.

DOPRAVA

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Železniční doprava zde má bohatou tradici. Již 17.12.1855 byl zahájen provoz na jednokolejné trati Bohumín - Dětmárovice - Petrovice u Karviné, která byla součástí Severní dráhy císaře Ferdinanda. Zhruba po čtyřiceti letech v roce 1889 byla zprovozněna trasa dvoukolejné trati Bohumín - Krakow. 26. května 1963 byl zahájen provoz na nové přeložce trati Bohumín - Dětmárovice - Louky nad Olší. V letech 2001–2002 byla v rámci modernizace II. železničního koridoru provedena úprava mezi Ostravou a Petrovicemi u Karviné.

V letech 2019–2020 byla realizována rekonstrukce trati Dětmárovice - Český Těšín včetně výstavby nového mostu přes Olši a konečně v roce 2020 byla zahájena stavba Dětmárovice - Petrovice u Karviné - hranice s Polskem.

Původně první vlaková zastávka v místě nazývaném Pod Pilarem nesla název Dětmárovice a stála v místech, kde se dnes nachází nadjezd nad železniční tratí na příjezdové silnici k elektrárně. Později, v roce 1937, byla zprovozněna druhá zastávka, kterou nazvali Koukolná a nacházela se u dnešních závor za sokolským hřištěm. Při stavbě trati Bohumín - Louky bylo v roce 1963 postaveno přibližně uprostřed mezi původními zastávkami současné vlakové nádraží. To prošlo rekonstrukcí v posledních letech.

^ Starý železniční most v roce 2017.

^ Pohled na nový most ze silničního nadjezdu na Závadu.

^ Nový most byl postaven v letech 2018–2019. Pro každou kolej stojí samostatná konstrukce, její celková délka je 121 metr. Tato stavba získala na mezinárodním sympoziu v Praze prestižní ocenění „Mostní dílo“ jako jedna ze čtyř oceněných.

^ Dětmarovické nádraží po rekonstrukci.

^ Současně s rekonstrukcí koridoru byly v Koukolné instalovány hlukové zábrany. Nový podjezd k domkům za železniční tratí.

SILNIČNÍ DOPRAVA

Obcí vede okresní silnice I/67 od Karviné směrem na Bohumín. V poválečném období byly provedeny její rozsáhlé rekonstrukce, protože původní silnice nevyhovovala, byla velmi úzká a klikatá. Výstavba silnic v obci několikrát znatelně zasáhla do života lidí a můžeme říci, že také hodně změnila vzhled obce. Vyžádala si také téměř vždy zbourání několika domů.

Prvním větším zásahem byla výstavba nové části silnice směrem na Karvinou přes Koukolnou začátkem šedesátých let 20. století. Došlo k vyrovnaní a rozšíření úseku k čp. 37 a odtud byl vybudován zcela nový úsek až do oblasti za řeku Olši, kde se před karvinskými rybníky silnice znovu napojila na starou část. S tím byla spojená výstavba úplně nového mostu přes řeku Olši. Tento byl rekonstruován v letech 2018–2019.

Dalším zlomem ve vývoji dopravy bylo rozhodnutí o výstavbě elektrárny na katastru naší obce. Bylo tedy zapotřebí k ní postavit příjezdovou komunikaci, aby se nový podnik vůbec mohl stavět. Bylo vybudováno nové propojení mezi Orlovou a Dětmarovicemi až k samotné elektrárně. S tím souvisela také výstavba silničního nadjezdu nad stávající okresní silnicí a současně i postavení nadjezdu nad železniční tratí.

Evidentní zásah byl proveden v letech 1976–1977, kdy byla realizována rekonstrukce a přeložka okresní silnice I/67 v centru obce. O záměru se jednalo již mnohem dříve, ale teprve postavení elektrárny tomu dalo patřičný impuls, protože doprava zde byla už neúnosná. Kromě rozšíření silnice se jednalo také o vyrovnaní dvou značně klikatých úseků. První byl od dnešního obecního úřadu ke knihovně. Druhý úsek zahrnoval zásadní změnu v oblasti současné křižovatky pod Skotnicí. Celkově byla tehdy okresní silnice zkrácena o 55 metrů.

^ Jeden z prvních leteckých snímků z devadesátých let 20. století, na kterém je hezky vidět silniční síť.

^ Silnice I/67 a most přes Olši v Koukolné v roce 2014.

^ Zastávka Koukolná u motorestu.

^ Křižovatka v centru obce.

^ Od západu na východ se táhne hlavní silniční tah od Bohumína ke Karviné a ve směru jih - sever příjezdová komunikace od Orlové k elektrárně s nadjezdy.

^ Silnice I/67 - vjezd do centra od Bohumína

^ Přechod pro chodce u Dělnického domu.

MÍSTNÍ KOMUNIKACE A CHODNÍKY

V obci je 100 km místních komunikací. Jejich údržba není jednoduchá, jsou opravovány průběžně. V roce 2019 si situace vyžádala opravu většího množství cest v oblasti, kde byla položena plošná kanalizace.

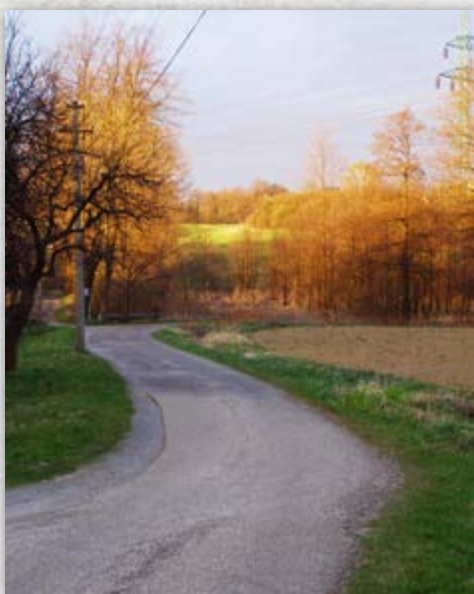
Chodníků a podobných ploch také není málo a i ty se musí postupně rekonstruovat.

^ Komunikace na Glembovci.

^ Nad Dělnickým domem.

^ Spojka ze Zálesí na Glembovec.

^ Pod Wilczkovým kopcem.

^ U mateřské školy v Koukolné se oprava provedla po položení kanalizace v roce 2019.

^ V roce 2021 byla položena dlažba před kostelem.

SÍTĚ

První **elektrifikace** byla zahájena v centru Dětmarovic v roce 1931 a dokončena až v padesátých letech v nejdlejší části obce za železniční tratí.

V roce 1951 byl v obci zaveden **místní rozhlas**. V prvopočátku bylo instalováno pouze 12 reproduktorů na veřejné budovy v centru obce. V průběhu let se postupně rozšiřoval i do okrajových částí. K první větší rekonstrukci došlo v roce 1995, kdy byla mj. vyměněna zastaralá ústředna. Na konci uvedeného roku bylo v obci 91 reproduktorů. V letech 2007–2008 byla provedena generální rekonstrukce stávajícího

stavu a navíc byly po obci rozmístěny venkovní přijímače a reproduktory pro digitální bezdrátové vysílání.

^ Nové reproduktory z roku 2008.

^ V roce 2008 přispěla pro tyto účely Nadace ČEZ částkou 300 tisíc Kč. Tehdejší starosta obce Ing. Lumír Mžík přebírá symbolický šek z rukou ředitele EDě Ing. Vlastimíra Kontríka.

Vodovodní řady se stavěly v převážné míře teprve v letech 1976–1984. V pozdějších letech ještě byly doplňovány na odlehlých místech. Na podzim 2019 SmVaK provedly dlouho slibovanou rekonstrukci řadu v samém centru obce podél hlavní silnice o délce jeden km.

V letech 1991–1995 byla vybudována podstatná část plošné **plynofikace obce**. Byla to obrovská stavba rozdělená do několika etap. Celkem bylo do země uloženo 26,760 km potrubí, připojeno

bylo 613 domů a náklady na stavbu činily 26,899 milionů Kč, z toho bylo 16 mil. z dotací.

První **kanalizace** v centru obce se započala budovat v letech 1955–1956, další potrubí pak bylo položeno v letech 1961–1964. Jednalo se však o kanalizaci, která odváděla veškeré odpadní i povrchové vody. Nutno podotknout, že práce byly v převážné míře prováděny brigádnicky. Později bylo postaveno několik malých čistíček.

Se stavbou moderní oddílné plošné kanalizace se začalo až v roce 2016. Doposud jsou dokončeny tři stavby - 1. a 2. etapa kanalizace Šlog a základní škola, decentralizované odkanalizování v Koukolné a kanalizace na Olmovci. Celková délka nového kanalizačního potrubí je přes 10 km, splaškovou vodu čistí dvě čistírny odpadních vod.

^ Čistírna odpadních vod pro Šlog a základní školu.

^ Čistírna odpadních vod pro Koukolnou.

ZEMĚDĚLSTVÍ

BENDOVA USEDLOST

V první polovině 20. století bylo v obci poměrně dost zemědělských usedlostí. Patřila mezi ně také usedlost Bendova nacházející se v centru obce jen pár metrů od hlavního silničního tahu. Dům čp. 18 patřil mezi nejstarší v obci, byl dlouhá léta neobydlen a chátral. Tato lokalita je významná i tím, že zde roste 5 památných stromů a stojí zde Bendův kříž.

Obec tuto lokalitu koupila. V roce 2020 byla provedena demolice budovy, vykáceny náletové dřeviny a provedena úprava terénu. Na pozemcích hodlá vytvořit areál parkového typu připomínající selský dvůr. Expozice by měla dokumentovat život našich předků na vesnici. V roce 2021 zde byl postaven větrný mlýnek.

^ Dům v roce 2007.

^ Stav usedlosti v roce 2020. Vpravo kmeny dvou památných lip a Bendův kříž.

VĚTRNÉ MLÝNKY

^ Jedním ze zachovaných v původní podobě je Macurův mlýnek v zahrádkářské osadě u tzv. Hraniční cesty na Zálesí. Ten nemá oběžné kolo. Stav v roce 2020.

Mlýnky s větrnou turbínou, na nichž se pouze šrotovalo, se na našem území začaly stavět počátkem 20. století. Jejich budování mělo ušetřit zdlouhavou a namáhavou práci na do-

mácích ručních mlýncích. Sloužily výhradně pro soukromou domácí potřebu drobného zemědělce a jeho rodiny. V Dětmarovicích bylo v minulosti těchto mlýnků požehnaně. Postupem času však mizejí v nenávratnu. Do dnešních dnů se dochovala na svých původních místech už pouze dvě tato zařízení. Z dalších dvou byly kovové součásti přemístěny na nová stanoviště a „domečky“ postaveny nové.

^ Kovové součásti tohoto mlýnku, nacházejícího se nyní na Bendově usedlosti, byly dovezeny z Albrechtic.

^ Kempného mlýnek po přemístění. Replika byla zhotovena v roce 2012 a umístěna u silnice I/67 při výjezdu z obce na Bohumín.

^ Sznapkův mlýnek stál původně na Glembovci u čp. 694, jeho napodobenina s původním renovovaným kolem byla na nové stanoviště k motorestu v Koukolné umístěna v roce 2013.

HOSPODAŘENÍ S PŮDOU

Po roce 1989 se začaly poměry měnit. Začali hospodařit drobní zemědělci a vznikaly nové soukromé farmy, které si půdu většinou pronajímají. Ale přesto valnou část zemědělské půdy obhospodařují velké firmy.

^ Sklizeň sena drobným zemědělcem v roce 2007.

^ Podzimní práce na poli poblíž elektrárny..

^ Máme zde i farmu, která se zabývá chovem ovcí.

^ Z plodin se nejvíce pěstují obilniny, kukuřice a řepka. Občas cukrová řepa a soukromníci sázejí brambory.

^ Letecký pohled z roku 2018 - centrum obce a průmyslová zóna s elektrárnou, podniky Coal Mill, Baumit a Cemex.

PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ

ELEKTRÁRNA DĚTMAROVICE

Jediná černouhelná elektrárna v České republice v roce 2005 oslavila 30. výročí uvedení do provozu. V té době byl ředitelem Ing. Lumír Jendryščík, MBA. Na jeho místo nastoupil v roce 2006 Ing. Dušan Timko. Po dvouletém působení jej v roce 2008 vystřídal Ing. Vlastimír Kontrík. Ten zde vydržel nejdéle, až odešel do důchodu. Novým ředitelem se v lednu 2020 stal Ing. Martin Hančar.

Celou dobu zde usilují o vylepšení technologií, aby splňovali limity předepsané legislativy. V roce 2014 například vybudovali novou technologii na další snižování oxidů dusíku. Jednalo se o první zařízení svého druhu v České republice. A nezapomínají ani na údržbu a zlepšování pracovního prostředí. V roce 2019 dokončili velkou investici do zateplení a rekonstrukce osvětlení.

Elektrárna řešila v posledních letech mnoho nepříjemností. Na jaře 2010 zde probíhaly zkoušky spalování palivových směsí z ostravských lagun. Přestože údajně dopadly dobře, nakonec se zde nespalovaly. Ve stejném roce byla řešena otázka vyčlenění elektrárny ze společnosti ČEZ a jejího prodeje.

Pátek 28. července 2017 byl zřejmě nejčernějším dnem v historii zdejší elektrárny. V dopoledních hodinách došlo k masivnímu požáru v odsiřovací hale, kde zahořely vnitřní vestavby rekonstruovaného absorbéru, který slouží ke snižování emisí síry. Krátce před polednem byl kouř vidět zdaleka a vypadal strašidelně. Hasičům se podařilo plameny lokalizovat ještě týž den okolo 18. hodiny. Další dva dny pak pod kontrolou nechávali dohořet několik ohnisek a ochlazovali tlakové lahve. V pondělí 31. července byl požár prohlášen za definitivně uhašený. Elektrárna se v důsledku havárie ocitla na několik dní mimo provoz. Následky této události bylo třeba odstranit. V roce 2019 byl proveden nátěr vnitřní části komína a v roce 2020 vyvrcholila stavba nového absorbéru.

^ Komíny se tyčí do výšky 269 m, chladicí věže jsou vysoké 100 m. Takto vypadaly v roce 2007.

^ Požár elektrárny v roce 2017.

^ V roce 2019 byla mj. provedena rekonstrukce administrativní budovy.

^ Pohled z dronu na celou průmyslovou zónu u elektrárny, vlevo úplně v popředí Coal Mill, za ním Baumit a úplně vzadu Cemex.

Elektrárna kromě dodávky energie také zásobuje teplem byty v Orlové, od roku 2010 je v provozu teplovod do Bohumína a od roku 2018 dodává teplo do nedalekých skleníků farmy Bezdínek.

COAL MILL

Mlýnice uhlí, jediný závod svého druhu na území České republiky. Podnik zde vyrostl velice rychle, kolaudován byl v roce 2009. Coal Mill a.s. je moderní, rozvíjející se společnost, která disponuje špičkovou technologií na zpracování černého uhlí. To upravuje na černouhelný multiprach a mletý antracitový prach.

^ Foto z roku 2008 v době, kdy začínala výstavba Baumitu.

BAUMIT

Výrobce stavebních hmot, společnost Baumit spol. s r.o., otevřel v roce 2009 v Dětmarovicích nový závod na výrobu suchých maltových a omítkových směsí. S výrobní kapacitou 300 tisíc tun ročně je největší a zároveň nejmodernější výrobnou suchých směsí v České republice.

Baumit byl postaven téměř současně s mlýnicí uhlí. Vlastní výstavba probíhala od počátku roku 2008 a před vánocemi sjela z výrobní linky již první paleta hotových výrobků. Následně probíhal zkušební provoz.

CEMEX

V místech, kde v letech 1977–1995 sídlil Agloporitový závod a poté se zde vystřídaly jiné firmy, dnes vyrábí Cemex, který zde má od roku 2006 betonárnu, a Krkonošské vápenky Kunčice, výrobní závod Dětmarovice, produkuje základní sortiment suchých maltových a omítkových směsí.

NĚKTERÉ DALŠÍ VÝZNAMNÉ FIRMY

V areálu na Skotnici má sídlo několik firem, z nichž největší je **Trestles**. Je zde již hezkou řádku let. Je to ryze česká, prosperující výrobní společnost, jejíž primární aktivitou je velkosériová kovovýroba zaměřená zejména na produkty bezšroubových regálů, manipulační techniky, stavebních stojanů, transportních vozíků a jiných specifických kovových výrobků. Dnes je tato společnost považována za největšího výrobce regálových systémů ve střední Evropě a jednoho z nejvýznamnějších v celé Evropské unii.

^ Na snímku z roku 2018 je areál firem na Skotnici. Převážná část patří firmě Trestles. Fialová budova vlevo je Mirpal, kde se nachází psí útulek a úplně v jižní části sídlí firma Brenston.

^ Pohled na areál od západu v roce 2020, vpravo firmy Mirpal a Brenston.

^ Obecní úřad s útulkem úzce spolupracuje. Snímek je z veřejného venčení psů.

Společnost **Brenston BM s.r.o.** se zabývá zpracováním a prodejem dřeva. Vyrábí širokou škálu produktů - stavební řezivo, hoblované profily, eurohranoly, obalové dřevěné materiály a také atypické výrobky na zakázku dle přání zákazníka.

V areálu na Skotnici se nachází také psí útulek **Mirpal**. Současná kapacita útulku je 50 venkovních kotců, z toho 12 karanténních.

Rodinná stavební firma **SILEXIM**, dnes již s nadnárodní působností, vznikla v roce 1999. Specializují se zde na výstavby i rekonstrukce rodinných domů, zateplování budov, plastová okna a dveře, automatické pohony, garážová vrata, stínící techniku a síta proti hmyzu.

Rodinná firma **Mazurek, s.r.o.** jejíž ploty stojí i v Písku, Praze nebo na Slovensku. Ocelové ploty a brány vyrábějí s použitím nejmodernějších materiálů. Jednoduché konstrukce zde doplňují nejlepší povrchovou úpravou. Ploty a brány jsou konstruovány na míru. Rodina Mazurkova koupila objekt, kde sídlí, od obce v roce 2013. Ten postupně rekonstruuje.

Další rodinná firma **Podlahy Morava** působící na českém trhu od roku 1999 se zabývá prodejem, pokládkou a montáží laminátových i dřevěných plovoucích podlah i třívrstvých dřevěných podlah. Nabízí také prodej i montáž obložkových zárubní a dveří. Firma sídlila v domě čp. 137, kde byla dříve klempířská dílna, nyní má své zázemí v domě čp. 30, kde je také hospoda.

Truhlářství Kiša působí v obci od roku 1991. Firma postupně rozšiřovala svou činnost, v posledních letech působí celorepublikově. Specializuje se na zakázkovou výrobu interiérového nábytku, dveří, schodišť, teras a dokonce i fasády. Realizuje i velice zvláštní zakázky. Za zmínku stojí výroba lavic pro studenty v posluchárně Vysoké školy chemicko-technologické v Praze v roce 2016.

Falco nábytek je známou a oblíbenou rodinnou moravskou nábytkářskou firmou s více jak třicetiletou tradicí. V únoru 2014 otevřeli u elektrárny svou další prodejnu, kde nabízejí široký sortiment. Působí po celé ČR, vyrábí si vlastní řadu sedacích souprav, zastupují několik evropských výrobců, prodávají dánský nábytek a importují zboží z Asie.

Firma **AROMKA** oslavila v roce 2019 třicáté narozeniny. Dnes se Aromka specializuje především na výrobu a prodej ručně odlévaných aromatických svíček z přírodního materiálu - ze sojového, palmového a řepkového vosku. Výrobna se nachází v areálu elektrárny. Dnes má i několik prodejen ve velkých městech a je známá i za hranicemi našeho státu.

Balmeto obchoduje s potravinářským obalovým materiálem všeho druhu. Zaměřuje se především na služby pro restaurace i jiná gastronomická zařízení nebo hoteliérské služby. Zásobuje celý region České republiky a část Slovenska. Firma sídlí v budovách zaniklé firmy Stavbyt čp. 1170 od roku 2016, v roce 2021 přibýly nové skladovací prostory. Foto je z roku 2022.

Rodinná firma **Dafo koření** se zabývá výrobou, zpracováním a prodejem bylinek, koření, kořeníčích směsí, dochucovadel, sušené zeleniny a sušených hub. Suroviny potřebné k dalšímu zpracování dováží ze zemí Evropské unie a také z Číny, Egypta nebo Indie.

Odběrateli jsou velkosklady, potravinářské závody, hotely a další, a to v České republice, ale též na Slovensku, v Polsku nebo Maďarsku.

Malá rodinná pekárna **Mistr Vonka** byla založena okolo roku 2012. Jedná se o ručně vyráběné moderní cukrářské výrobky. Velkou část dobrůtek zde dělají podle vlastních, originálních a pečlivě navržených receptur. Nepoužívají žádné náhražky, ale pouze kvalitní suroviny. Svě výrobky prezentují na čoko-festivalech po celé republice. V Dětmárovicích se s nimi můžeme seznámit na Velikonočním jarmarku či na Medových dnech. Nebo celoročně objednat přímo ve výrobě.

PRODEJNY A HOSPODY

V současné době je téměř veškerá obchodní síť soustředěna podél hlavního silničního tahu. Ve sledovaném období zde byly i další prodejny, ale ty postupem času zanikly. Máme zde několik obchodů se smíšeným zbožím, které nabízejí široký sortiment potravinářských výrobků včetně lahůdek a zákusků, drogistické, tabákové i jiné zboží. Největší je samoobsluha COOP. Dalšími jsou Smíšenka Niko, večerka Ája v domě čp. 942 a prodejna smíšeného zboží v čp. 258.

^ Samoobsluha COOP.

^ Elektro Roman Volák - prodejce elektroniky a bílého zboží.

^ Dům Hobby známý jako Koex - prodejna zboží všeho druhu pro stavbu, dílnu, dům i zahradu.

^ Luke elektric - distributor autobaterií a dalšího zboží ze sortimentu auto - elektro u motorestu v Koukolné.

^ Universal shop Prudel - obchod s elektromateriálem.

^ Prodejna květin v čp. 137. Svou činnost v obci začala v domě čp. 900. Dnes nabízí širokou škálu nejen květin, ale také umělých vazeb, spoustu dárkových předmětů a dekorací do domu i zahrady.

Dětmarovice byly dlouho pověstné velkým množstvím různých hospod. Na začátku 20. století mívala každá lepší i svůj taneční sál. Na začátku nového tisíciletí zde stále bylo mnoho hostinců a restaurací různé kvality, a to nejen v centru obce. Ještě před pár lety jich bylo v provozu čtrnáct. Postupně je ale podnikatelé rušili. Zanikly Pegas i Radegast klub na Olmovci, Červený kohout, hospoda Na Růžku, Bar U Mnicha a nakonec Svijanská hospůdka i restaurace Na Obecnině. Dnes jich zůstalo funkčních jen pár. Kromě restaurace v Dělnickém domě a v motorestu v Koukolné to jsou U Bartečka, Hospůdka Na Statku, na Zálesí Hastrmanka, hostinec U Rumcajse a Libuše a příležitostně je otevřena restaurace Gól u fotbalového hřiště.

^ Zaniklá restaurace Na Obecnině.

^ Také Bar U Mnicha již nefunguje.

^ Hospoda U Bartečka nese jméno po svých zakladatelích.

^ Hastrmanka se nachází v krásném prostředí u lesa na břehu rybníka.

^ Hostinec U Rumcajse je v majetku obce. V roce 2015 byl zateplen, byly provedeny terénní úpravy zahrady a zřízen dětský koutek. O rok později byl areál nově oplocen. V roce 2021 byla vydlážděna plocha pro venkovní posezení.

^ Vlevo nahoře obecní úřad, červenou střechu dole má dům čp. 137, vedle žlutá fasáda na budově pošty.

VÝZNAMNÁ MÍSTA V OBCI A SLUŽBY OBČANŮM

OBECNÍ ÚŘAD A VEDENÍ OBCE

Budova od roku 2004 změn nedoznala, pouze byly prováděny drobné úpravy interiéru a nutná údržba. Naopak prostranství před ní po více než 50 letech prošlo zásadní proměnou v roce 2016. Přerostlé a zdevastované jehličnany byly odstraněny, byly založeny suché kamenné zídky a provedena výsadba tzv. stále kvetoucích zahrad z cibulovin a trvalek. V roce 2020 byly vykáceny poslední dvě vysoké nemocné jedle, které v posledních letech sloužily jako vánoční strom.

^ Budova obecního úřadu v roce 2017.

Obec navázala v roce 2011 kontakt s polskou příhraniční obcí Hażlach. Nejedná se pouze o spolupráci obcí jako takových, ale spolupracují i některé zájmové spolky a školy.

^ Setkání zástupců obce Dětmárovice a Gminy Hażlach v rámci projektu Comenius regio.

^ Z úcty k našim předkům byla z původní podoby parčíku zachována jen původní kašna z roku 1959, která byla opravena, doplněna o novou fontánu a také nasvícena.

^ Nové prostranství před obecním úřadem v roce 2020.

Ve vedení obce se vystřídali následující **předsedové** místního národního výboru (do roku 1991) a později **starostové**:

ALBÍN LIBERDA
(1945–1949)

MILOSLAV KIJONKA
(1950–1964)

FRANTIŠEK VALICA
(1964–1976)

JAROSLAV ZAREMBA
(1976)

JIRÍ ULMAN
(1976–1986)

ING. BRONISLAV KUBATKO
(1986–1992)

MGR. JAN KALIVODA
(1992–1994)

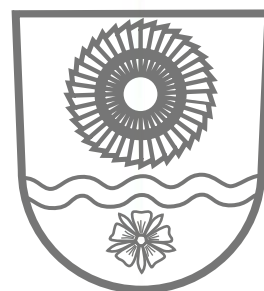
ING. ADOLF NEUWERT
(1994–1997)

ING. LUMÍR MŽIK
(1997–2010)

ING. LADISLAV ROSMAN
(2010–DOPOSUD)

^ Ing. Bronislav Kubatko byl posledním předsedou Místního národního výboru a zároveň prvním novodobým starostou obce.

Jako **místopředsedové, později místostarostové** pracovali: Emil Jaňurek (1945–1948), Bohumil Tkoč (1949–1951 a 1954–1957), Vladimír Kijonka (1951–1954 a 1957–1960), Josef Rakus (1960–1964), Jaroslav Zarembo (1964–1973), František Zajíc (1973–1986), Drahouš Poláček (1986–1990), Josef Střelec (1990–1994), Ing. Lumír Mžík (1994–1997), MUDr. Václav Sochor (1997–1998), Josef Tomčík (1998–2010). Od voleb v roce 2010 byli zvoleni vždy dva místostarostové, a to Mgr. Libor Stáňa (2010–2018), Ing. Ivo Bednár, Ph.D. (2010–2014), Ing. Marek Svrčina (2014 - dosud) a Ing. Leonard Mynář (2018 - dosud).

Ve funkci **tajemníků** (nevolená funkce) se vystřídali: Maxmilián Grobelný (1945–1948), Jaroslav Kyjonka (1949–1951), Jindřich Swiezy (1951–1953), Anna Chlebková - později Grobelná (1954–1965), Drahomíra Katolická (1965–1990), Ing. Ilona Petráková (1991–2011), JUDr. Jan Pochylý (2011–2019) a Bc. Šárka Kepenysová (2019 - dosud).

DĚLNICKÝ DŮM

Historie Dělnického domu je velmi bohatá, dalo by se říci, že se zde psaly dějiny obce. Toto víceúčelové zařízení se sálem i restaurací, jehož kořeny sahají do konce 19. století, plní funkci kulturního domu. V minulosti zde byly prodejny, řeznictví, sídlilo zde družstvo Dělnický dům, později Osvětová beseda, měly zde svou adresu některé zájmové organizace, scházely se zde různé spolky včetně divadelního souboru Aloise Jiráska, byla zde první školní jídelna, první sběrna druhotných surovin, v letech 1987–1995 kino. A také zde byl první reproduktor místního rozhlasu, první televizor v obci či první počítač. Odjakživa se zde konají stěžejní společenské, kulturní i politické akce.

^ Dělnický dům prošel od svého vzniku řadou přístaveb a rekonstrukcí. Svou současnou stavební podobu získal v roce 1985. V posledních letech byla obnovena fasáda, nově vydlážděn chodník podél budovy i nově obložen sokl. Toto je snímek z roku 2008, jeden z posledních před rekonstrukcí, která proběhla v letech 2011–2012.

^ Budova v novém kabátě v roce 2020.

MOTOREST V KOUKOLNÉ

Komplex tří budov - prodejna, restaurace a sál - byl realizován obcí na zelené louce v roce 1987. Původně byla stavba nazvána „Osvětové zařízení“ a budovu po kolaudaci spravovala Osvětová beseda. V obecním majetku nakonec zůstal pouze sál a parcely, kde se nachází parkoviště a dětské hřiště. Prodejna i restaurace byly odprodány do soukromých rukou. Zateplení a fasáda sálu byly provedeny v roce 2014, stejně jako vybudování nového parkoviště. To se dočkalo v roce 2015 i osvětlení. Uvnitř budovy bylo v roce 2020 nutné obnovit zdevastované sociální zařízení.

^ Restaurace a sál v Koukolné v roce 2020.

^ Dětské hřiště bylo slavnostně otevřeno na podzim 2013.

^ Pohled na dětské hřiště a sál.

^ Parkoviště u sálu.

DALŠÍ RELAXAČNÍ PLOCHY

^ První odpočinková plocha s dětským koutkem byla zřízena v centru obce v roce 2012.

^ Dětský koutek realizovaný v roce 2013 v prostorách areálu sportovního klubu.

^ Hřiště na Zálesí bylo postaveno v roce 2018. Nachází se poblíž restaurace Libuše.

PARK PŘED DĚLNICKÝM DOMEM

Tento park byl založen v první polovině padesátých let 20. století. Jeho podoba se postupně měnila. S poslední rekonstrukcí se začalo na podzim 2016, kdy byl kruh uprostřed parku osázen cibulovinami a trvalkami, které pak na jaře již hezky kvetly. V roce 2017 byla provedena celková revitalizace. Byla vykácena řada stromů a keřů včetně pnoucích růží, které ovíjely kovové konstrukce podél centrálního chodníku. V parku byla zasázena spousta okrasných keřů jak jehličnatých tak také listnatých. Podařilo se vytvořit příjemný relaxační prostor, který je nejen krásným estetizujícím prvkem středu obce, ale je i využíván jako odpočinkové místo pro rodiny s dětmi.

^ Podoba centrální části v roce 2009.

^ Na jaře 2017 již v nové podobě. V pozadí je vidět pomník obětem druhé světové války.

^ Park je krásný v každém ročním období.

^ Socha „Zátěží“, kterou vytvořil jako svou závěrečnou práci na Fakultě umění Ostravské univerzity MgA. Petr Szyroki v září 2017, je umístěna poblíž parkoviště před Dělnickým domem.

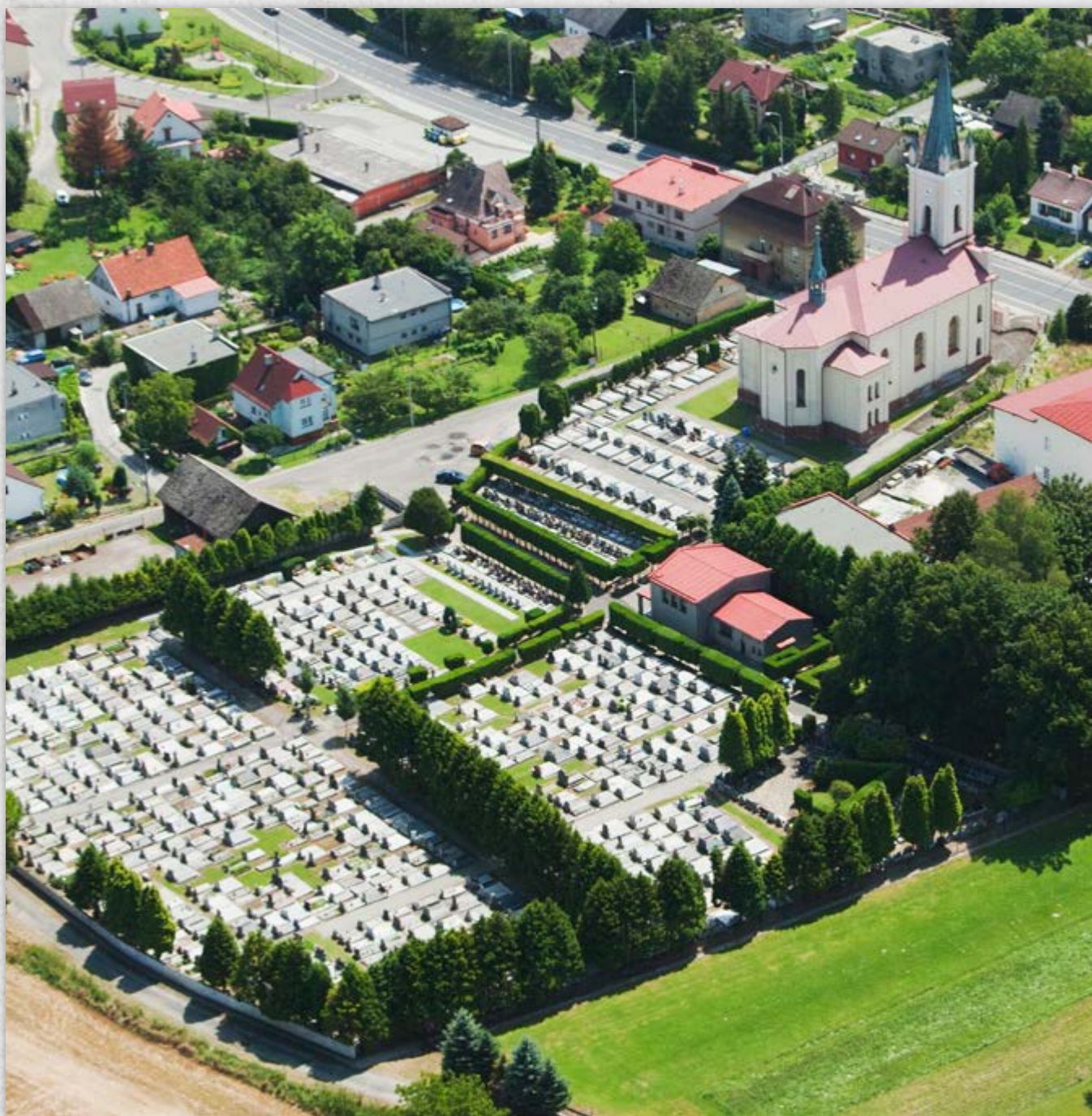
HŘBITOV

^ Tyto dvě lípy, které byly mnoho let dominantou hřbitova, jsou již minulostí. Na jejich místo byly zasazeny nové. I tůje byly v těchto místech vykáceny.

^ Hřbitov v listopadu 2014. Na snímku v centrální části jsou již vidět nové lípy.

^ Letecký pohled na hřbitov v roce 2018.

^ Smuteční síň byla postavena v akci „Z“ v letech 1976–1977. Průběžně se provádí její údržba.

^ V roce 2020 bylo zřízeno první kolumbárium.

^ V horní části hřbitova stojí jako strážce na jednom z náhrobků anděl.

POŠTA

Budova pošty čp. 320 má dlouhou bohatou historii. Je to jedna z mála budov, u které se dochovala původní podoba. Zásadní je, že budova byla začátkem devadesátých let opuštěná a značně zchátralá. Obec ji koupila do svého majetku ve veřejné soutěži od Okresní správy spojí v roce 1995 a zrekonstruovala. Slavnostní otevření se konalo v listopadu 1996. Další rozsáhlá oprava se konala již v roce 2010. Znovu byla obnovena fasáda. Jelikož se jedná o jednu z nejhezčích budov v obci, bylo bezpodmínečně nutné zachovat její historickou podobu.

^ V přízemí sídlí pošta, další dvě patra jsou pronajímána podnikatelům. Stav v roce 2018.

BANKOMAT

V budově čp. 942 byl umístěn bankomat ČSOB. Tato banka jako jediná z několika dalších vyslyšela potřebu naší obce a byla ochotna k nám do Dětmárovce tohoto pomocníka nainstalovat.

Do provozu byl slavnostně uveden dne 3. 4. 2012 za účasti starosty obce Ing. Ladislava Rosmana a zástupce ČSOB Ing. Menšíka.

SBĚRNÝ DVŮR

Výstavba sběrného dvora poblíž železničního nádraží byla zahájena v roce 2013. V březnu 2014 byl za přítomnosti zastupitelů obce a zástupců realizační a svozové firmy slavnostně uveden do provozu. Byl vybudován za finanční podpory dotačních fondů Evropské unie a Operačního programu životního prostředí na pozemku, který původně vlastnily České dráhy. Provozovatelem je obec.

^ Sběrný dvůr po výstavbě.

DALŠÍ SLUŽBY

V obci je rozsáhlá síť služeb pro občany v mnoha oborech činnosti. Prakticky vše, co občané ke svému životu potřebují, zde je. Některé postupně zanikají, jiné naopak jsou zaváděny.

Služby motoristům Autoservis Mlacovský poskytuje komplexní služby motoristům včetně odtahové služby. Nachází se v prostoru bývalé pekárny čp. 1150. V Koukolné za silničním mostem je čerpací stanice pohonných hmot Eurobit.

Mezi místními podnikateli jsou i poskytovatelé internetu. Ten zajišťují firmy Draknet a Techcom. Máme i místní veřejnou taxi-slужbu. Protože řidičů je více, jsou schopni jezdit nonstop, takže občané mohou tuto službu využívat sedm dní v týdnu v jakoukoliv hodinu.

Nechybí ani běžné služby jako je holičství, kadeřnictví, manikúra, nehtová modeláž, pedikúra, masáže, fotoateliér, balíkovna, zásilkovna, výdejna a sběrna zásilek PPL Partner či Alza box. A nechybí ani obvodní oddělení Policie ČR.

Inhalační solná jeskyně byla zřízena v rodinném domku v roce 2009. Je místem odpočinku a relaxace. Dnes má dva prostory - jeskyni a solnou hernu pro děti. Při pobytu návštěvníci inhalují slaný vlhký vzduch, který vzniká ve speciálním vyvíječi ze soli z Mrtvého moře a Vincentky při teplotě cca 20 stupňů Celsia.

^ Solná jeskyně hraje mnoha barvami.

^ Solná herna slouží především pro děti. Na stěnách nejsou krápníky, ale samovolně vznikající krystaly.

^ Jeskyni pravidelně navštěvují děti mateřských škol. Tentokrát přijeli z MŠ Koukolná. Svoz je zajištěn provozovatelem tímto mikrobusem.

^ Dům samotný patří mezi nejstarší objekty v obci a prožil už toho hodně. Z historie stojí za připomenutí zmínka o prosperující hospodě či o loutkovém divadle. Má obytnou část a prostory pro podnikání. V současné době je zde prodejna květin, která se svým stylovým interiérem k tomuto objektu velmi hodí.

Malé **soukromé muzeum** před několika lety zřídil ve svém domě čp. 137 pan Uher. Můžeme zde zhlédnout spoustu zajímavých historických předmětů, seznámit se s historií obce i vyslechnout zajímavé informace. Majitel zde má také poměrně velký vlastnoručně vyrobený betlém, který už několikrát prezentoval na výstavách i mimo obec.

^ Centrum obce od jihu a nová výstavba v lokalitě u hájenky v roce 2018. Ještě před dvaceti lety na pozemcích v dolní polovině snímku zlátko obilí nebo voněla louka.

OBYVATELSTVO A PÉČE O OBYVATELSTVO

Na konci roku 2005 žilo v Dětmarovicích 3 869 obyvatel. K 1.1.2022 měla obec 4 393 obyvatel, z toho 2 188 žen a 2 205 mužů. Věkové složení bylo následující: děti a mládež do 18 let - 383 žen a 414 mužů, ve věku 19–40 let 568 žen a 555 mužů, ve věku 41–65 let 805 žen a 874 mužů, osob starších 65 let - 465 žen a 362 mužů.

Až na malé výjimky všichni bydlí v rodinných domcích. Bytových domů je zde moc málo. V letech 2001 až 2021 včetně přibýlo na katastru celé obce 313 nově zkolaudovaných rodinných domků.

^ Nejstarší dochovaný dům v obci je Hokova dřevěnka čp. 150 na Zálesí. Je starší než Něbrojová kaple i kostel. Postavena byla v roce 1841, letopočet je vytesán na trámu v ložnici. Je stále obydlena, majitelé o ni vzorně pečují. Na fotografii je stav v roce 2012.

^ Příjezd k největšímu bytovému domu s 24 byty. Je to pár desítek metrů z celkových 100 km komunikací, na kterých obec zajišťuje zimní údržbu.

^ Pohled na převážně novou zástavbu na Olmovci pod pátou etapou Orlové. Před dvěma desítkami let zde bylo jen pár domů a většinou ladem ležící půda.

ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ A DOMY S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

V posledním desetiletí došlo k úbytku zdravotnických zařízení. Ještě před pár lety tady fungoval dětský lékař, byla zubní laboratoř, gynekologická ambulance a také lékárna. V současné době máme v novém zdravotním středisku ordinaci praktické lékařky a zubní ordinaci. Další praktická lékařka a zubař mají ordinace v areálu elektrárny.

^ Původní zdravotní středisko bylo více jak půl století v domě čp. 720. Poté, co jej majitelé prodali, bylo zřízeno nové zařízení v přízemí obecního domu čp. 900, kde byla původně prodejna textilu. Rekonstrukce proběhla během osmi měsíců v roce 2012. Přínosem pro občany je především bezbariérový přístup s příjezdovou rampou. Na fotografii je budova v roce 2020.

^ Lékárna sloužila občanům v letech 1997–2018. Majitel ji zrušil a budovu prodal.

^ První dům s pečovatelskou službou čp. 960 sloužil našim občanům v letech 1985–2021. V roce 2013 bylo provedeno zateplení, v roce 2016 postaven nový plot. Dnes je domeček dočasně uvolněn pro jiné využití.

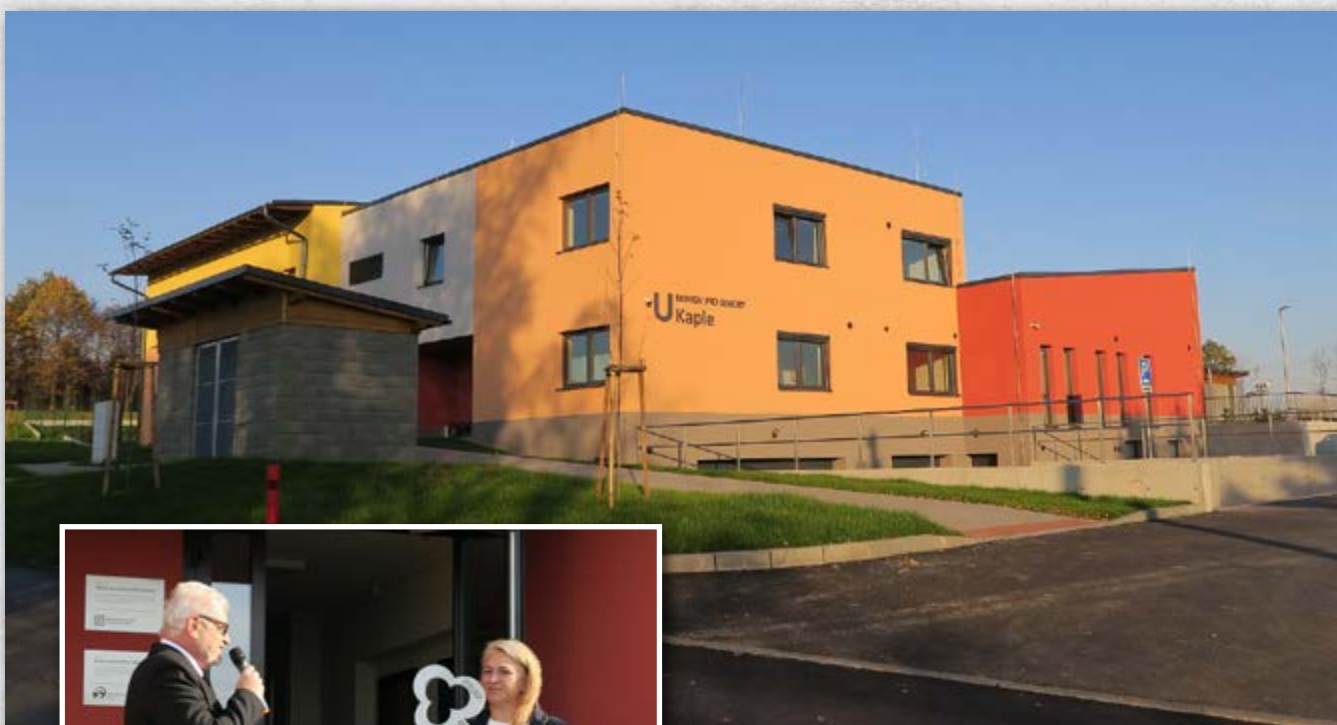
^ Druhý dům s pečovatelskou službou byl otevřen v roce 1995. Nachází se v něm 18 pokojů o velikosti 1+0 a dva o velikosti 2+0. Nový plášť včetně zateplení dostal objekt v roce 2014. Byly také renovovány koupelny, vany byly nahrazeny sprchami.

NOVÝ DOMOV PRO SENIORY U KAPLE

Nový domov byl postaven na Něbrojově kopci na zelené louce jen pár desítek metrů od centra obce. V roce 2018 byly položeny inženýrské sítě, začátkem dubna 2020 začala výstavba a již 27. října 2021 byl hotový objekt slavnostně předán provozovateli.

^ V červenci 2020 byly hotovy základy a začínalo se stavět.

^ Objekt má kapacitu pro 30 seniorů ve dvoulůžkových pokojích.

< Starosta obce Ing. Ladislav Rosman předává symbolický klíč Zdence Kniezkové - Brňákové, DiS. - ředitelce Charity Bohumín, která nový domov provozuje.

^ U domova nacházejícího se v klidné části obce je krásná rozlehlá zahrada. Vše je bezbariérové.

AKCE PRO OBČANY

Obec každoročně pořádá několik zajímavých akcí pro naše občany, především pak pro seniory. Již řadu let jsou zajišťovány několikrát ročně pro občany bez rozdílu věku zájezdy do ostravských divadel. Jsou organizovány zájezdy pro seniory po blízkém i vzdálenějším okolí. Obec finančně přispívá této věkové kategorii na ozdravné pobyty či na studium univerzity třetího věku.

Nezastupitelné místo má také komise pro občanské záležitosti, která organizuje setkávání jubilantů, těm také doručuje dárkové balíčky a pořádá vítání občánků i akce pro školní mládež.

^ Naše obec byla Nadačním fondem manželů Václava a Livie Klausových vybrána k realizaci kurzu „Senioři komunikují 2012“. Jednalo se o týdenní počítačový kurz pro začátečníky, který byl určen osobám v důchodovém věku a byl zcela bezplatný. Realizován byl v budově základní školy

^ Setkání jubilantů starších 70 let v Dělnickém domě v roce 2016.

^ Zájezd po obci pro obyvatele domů s pečovatelskou službou v roce 2016.

^ Zájezd pro občany starší 65 let do zámku Kravaře v roce 2017.

^ Naši senioři na exkurzi ve výrobně medových dortů Marlenka v roce 2020.

^ Velkým přínosem pro občany starší 65 let bylo zavedení senior taxi v roce 2014. V roce 2016 pak přibyla i služba baby taxi.

^ Dne 2. března 2018 začal jezdit školní autobus, který sváží do školy i zpět žáky z okrajových částí obce. Stalo se tak po diskuzích trvajících několik desetiletí.

^ Vítání občánků v roce 2016.

^ Přijetí nejlepších žáků druhého stupně starostou obce v červnu 2016 ve sňatkové síni obecního úřadu. Žde se každoročně koná i vyřazení vycházejících žáků a vyhodnocení nejlepších žáků základní umělecké školy.

^ Od roku 2016 se obec podílí na organizování prázdninového příměstského tábora. Ten pořádá ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Orlové. Svou základnu má v prostorách školní družiny. V rámci tábora vyjíždějí účastníci i mimo obec. Na fotografii jsou děti v Dinoparku v Doubravě.

KULTURNÍ, SPOLEČENSKÝ A DUCHOVNÍ ŽIVOT

OSLAVY 700 LET OBCE

Rok 2005 byl na kulturní dění v obci velice bohatý, v průběhu roku jsme si na různých akcích připomínali 700. výročí od první písemné zmínky o obci. Hlavním červnovým oslavám předcházelo několik velmi zajímavých a zdařilých akcí.

U příležitosti oslav 60. výročí konce druhé světové války byla v parku před Dělnickým domem zasazena památná lípa, která by v budoucnu měla připomínat toto významné jubileum. Symbolického zasazení se zúčastnili členové zastupitelstva obce, představitelé politických stran v obci a další občané.

Byla vydána historicky první kniha o naší obci s názvem „DĚTMAROVICE k sedmistému výročí první písemné zmínky o obci“. Dne 1.6.2005 byla slavnostně pokřtěna v zasedací místnosti ředitele Elektrárny Dětmarovice.

V sobotu 4. června se konala obecní slavnost. Ta byla spojena s oslavami třiceti let trvání elektrárny. Program slavnosti byl bohatý, byl zahájen salvami z historických zbraní a poté následovala vystoupení známých interpretů. Razily se zde také pamětní mince a prodávaly upomínkové předměty připomínající toto významné jubileum.

V listopadu se konal druhý ročník Medových dnů. Jejich součástí byla obsáhlá výstava dokumentů, historických listin a fotografií s názvem „Co v knize nebylo“.

Zajímavou výstavu připravili v květnu v základní škole. Dali dohromady prezentaci starých školních dokumentů, listů z matriky nebo fotografií týkajících se historie školy i obce. Druhou polovinu výstavy tvořily literární a výtvarné práce žáků zdejší devítiletky. Později škola vydala „Sborník prací žáků základní školy Dětmarovice k sedmistému výročí první písemné zmínky o obci“.

Knihovna uspořádala vědomostní soutěž „Moje obec - tvoje obec“.

^ Pozvání na slavnost obdržela každá domácnost do schránky.

^ Uprostřed ředitel elektrárny Ing. Lumír Jendryšík, MBA a starosta obce Ing. Lumír Mžík.

^ Na výstavě Medové dny v Dělnickém domě měli návštěvníci možnost prohlédnout si i všechny obecní kroniky.

OBECNÍ SLAVNOSTI

Od roku 2005 je každoročně pořádána na sokolském hřišti obecní slavnost. Program je vždy sestaven tak, aby zaujal všechny věkové kategorie. Od té doby navštívilo naši obec mnoho populárních umělců.

^ Oblíbená Věra Špinarová vystoupila na slavnosti v roce 2005 a podruhé v roce 2008.

^ Na pódiu v roce 2017 slovenská skupina No name. I tu jsme v Dětmárovicích měli možnost poslechnout si již podruhé.

^ Obecní slavnost bývá hojně navštěvována. Takto to vypadalo v roce 2016 při vystoupení slovenské zpěvačky Kristíny.

^ Pro děti je vždy připravena řada atrakcí a zábavy.

^ A pro všechny spousta občerstvení.

MEDOVÉ DNY

Druhou největší obecní akcí jsou Medové dny. Jejich první ročník se uskutečnil již v roce 2004. Do této prodejní výstavy se pravidelně zapojují Český zahrádkářský svaz a Český svaz včelařů. Zahrádkáři připravují rozsáhlou výstavní expozici včetně svých výpěstků a včelaři prodávají medové produkty. Zapojují se i další zájmové organizace - většinou ty, které mají v daném roce kulaté výročí. Každý ročník bývá zpestřen soutěží pro občany. Tato výstava si již získala věhlas i v okolních obcích. Na posledních ročnících se návštěvnost pohybovala okolo dvou tisíců osob.

^ Na žádných Medových dnech samozřejmě nechybí prodej vánočního zboží.

^ Pohled do sálu v roce 2016, kdy tématem výstavy byl Mikuláš, anděl a čert. Do akce se zapojili také místní hasiči, kteří připravili expozici ze své bohaté činnosti.

^ V roce 2014 byla vyhlášena soutěž o nejkrásnější betlém. Ten největší byl pochopitelně na jevišti. Jeho autorkou byla místní výtvarnice Eva Szyrská, která se do této náročné akce zapojuje každoročně.

^ Malá část výstavní expozice místních zahrádkářů.

DALŠÍ TRADIČNÍ KULTURNĚ SPOLEČENSKÉ AKCE

^ Tradice tohoto plesu se začala psát dne 30. ledna 1999. Od té doby vždy poslední sobotu v lednu patří celý Dělnický dům této události. Předtančení na 20. jubilejním plesu v roce 2018.

^ V banketce mnoho let hrávala cimbálová muzika Slezan. Snímek je z roku 2012. V posledních letech byla nahrazena diskotékou.

^ Velikonoční jarmark se koná v sále motorestu v Koukolné. Poprvé to bylo v roce 2015. Snímek je z roku 2018.

^ Dětmarovická maléřka Zdislava Menšíková prodává i zdobí své kraslice.

^ Každoročně u příležitosti konce druhé světové války se koná u pomníku v parku pietní akce. Představitelé obce a zástupci politických stran se jdou poklonit památce obětí. V roce 70. výročí položili věnec za obec starosta obce Ing. Rosman a tajemník JUDr. Pochylý (vlevo).

^ Při této příležitosti vždy vystoupí žáci základní školy s krátkým kulturním programem. Toto uskupení se předvedlo v roce 2018.

^ U příležitosti Dne matek jsou každoročně pořádána kulturní vystoupení. V roce 2017 k nám zavítali oblíbení baviči Karel Šíp a Josef Alois Náhlovský.

^ Diváci, kteří se vždy pobaví, sledují Miroslava Donutíla v roce 2016..

^ Pouť se každoročně koná na sokolském hřišti. Kdysi to byla vyhlášená akce. Je škoda, že v posledních letech o ni zájem občanů upadá.

V roce 2004 byl uspořádán v parku před Dělnickým domem první ročník koloběžkových závodů pod názvem Trestles cup. Jak název naznačuje, do akce je zapojena místní firma Trestles, která vítěznému družstvu předává putovní pohár a jednotlivci koloběžku. Akce je určena pro žáky prvních tříd. V posledních letech se zúčastňují také žáci z Dolní Lutyně a Doubravy.

^ Fotografie z roku 2015. Startérkou vlevo je Markéta Branná, sekretářka základní školy.

^ V roce 2011 zvítězili žáci naší školy. Vítěznou trofej drží Mgr. Reliová.

^ Pietní akce k výročí založení Československa se konaly do roku 2016 v Dělnickém domě. Od roku 2017 se vzpomínka koná v komornějším prostředí u pomníku padlých v první světové válce na hřbitově.

^ Rozsvěcování vánočního stromu patří mezi novější akce. Poprvé se uskutečnila v roce 2013. Je zpestřena kulturním vystoupením dětí z mateřských škol a základní umělecké školy.

^ Adventní koncerty se konají v místním kostele. Mají tradici od roku 1997, tento snímek byl pořízen o dvacet let později.

OSLAVY 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKA

Naše obec oslavila 100. výročí vzniku Československé republiky velkolepě. Uspořádala velmi rozsáhlou a zdařilou akci pod názvem „Dětmarovice v době 1. republiky“. Ústřední částí byla třídní výstava v Dělnickém domě ve dnech 26. - 28. října 2018. Měla tři expozice. „S čím si hrála děcka“ (historické hračky), „Jak se žilo na dědině“ (domácnost 1. republiky), „Ve vařtatu a ve stodole“ (náradí a zemědělské potřeby).

^ Místní kutil Miloslav Uher hrál na vlastnoručně vyrobeném flašinetu.

^ Část expozice „Ve vařtatu a ve stodole“.

^ „Jak se žilo na dědině“ - ukázka zařízení části domácnosti z první republiky.

Kromě spousty historických předmětů byly vystaveny také dobové dokumenty a fotografie, první československá měna a poštovní známky. Součástí byla výstava výtvarných prací žáků základní školy ze soutěže „Má vlast“, a nechyběli ani dva flašinetáři.

^ Výstava byla doprovázena dalšími akcemi. V pátek odpoledne položili zástupci veřejného života květiny k pomníku padlých v 1. světové válce na místním hřbitově. Zaspívaly a zarecitovaly děti základní školy.

◀ 28. října ráno byli u obecního úřadu přivítáni MUDr. Petr Kuchař s manželkou Věrou, kteří zde zakončili Běh okolo Česko-Slovenska - téměř 3000 km dlouhou pouť, na kterou se vydali 11. května 2018 od rodného domu jmenovaného z Dětmovic. Následovalo slavnostní uvítání ve sňatkové síni, kde z rukou starosty obce převzali pamětní plaketu, krásný dort a kytici.

Počin manželů Kuchařových byl později zaznamenán do České knihy rekordů.

✓ Součástí oslav byla i slavnostní mše v kostele, kde visela státní vlajka a výzdoba byla v národních barvách. Zúčastnili se i zástupci nejstarších společenských organizací - hasiči, včelaři, sokoli, myslivci a zahrádkáři. Za doprovodu varhan na závěr zazněla česká státní hymna a svatováclavský chorál.

^ V sobotu se konala na parkovišti před Dělnickým domem výstava veteránů „Dědeček motocykl“.

^ Na sobotu byla připravena ochutnávka prvorepublikových receptur. Dětmovicke ženy přinesly vlastnoručně vyrobené dobroty. Vše bylo naservírováno na předsálí v připravené prvorepublikové cukrárně na dobové tácy a talíře. Sešly se sladké dobroty, mezi nimiž nechyběly dva druhy téměř zapomenutého Masarykova cukroví, a také místní slané pečené speciality.

^ Módní přehlídka „Paráda za 1. republiky“ završila zdařilou akci. Odvážné členky místního sokola si pod vedením Ludmily Černé (sedící první zleva) samy připravily krásné a vtipné módní defilé, včetně dobového komentáře Martiny Šotové (stojící třetí zprava). K vidění bylo oblečení pro všední den, společenské, večerní i sportovní.

KNIHOVNA

Obecní knihovna byla založena v roce 1921. Než našla své pevné zázemí v domě čp. 942, mnohokrát se stěhovala.

K 31.12.2021 měla 12 500 svazků. Registrovaných čtenářů bylo 306, z toho 111 ve věku do 15 let.

Návštěvníci mají také možnost zapůjčit si některý z 25 titulů periodik. Knihovnicí je od roku 1994 nepřetržitě Alžbeta Jendryščíková.

^ V roce 2006 byla v knihovně instalována nová plastová okna, v roce 2011 provedeno zateplení budovy.

^ Také Interiér postupně doznává změn. Takto vypadal do roku 2015, kdy byly vyměněny všechny regály i umístěn nový výpůjční pult.

^ Dětský koutek v knihovně v roce 2019.

^ Knihovnice kromě své základní povinnosti pořádá také akce pro veřejnost, především pro děti. Oblíbená byla tvorba adventních věnců. Foto z roku 2012.

^ Společná fotografie s knihovnicí Alžbetou Jendryščíkovou (vpravo nahoře) při akci „Noc s Andersenem“ v roce 2016.

^ Pasování prvňáčků na čtenáře v roce 2018 se spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou, vpravo učitelka Mgr. Zelenková.

^ V roce 2019 byla novým nábytkem vybavena také kancelář včetně regálů na knihy.

^ Mezi novější akce patří setkávání maminek a nejmenších čtenářů - předškoláčků pod názvem „S knížkou do života - Bookstart“. To první se uskutečnilo v roce 2019.

OCHOTNICKÉ DIVADLO

Historie ochotnického divadla má v naší obci již více než stoletou tradici. Jeho začátky sahají do roku 1898. V obci několik desetiletí vyvíjel svou bohatou činnost divadelní soubor Aloise Jiráska, konaly se zde okresní divadelní přehlídky. V roce 1987 ochotníci na prknech Dělnického domu sehráli svou poslední hru.

Novodobá historie začala 30.11.2018 premiérou muzikálu *Stíny nad Temží*, který vytvořili Pavel Karas s Karlem Valicou kdysi dávno původně jako silvestrovský program pro partu kamarádů. Z iniciativy Jiřího Zaremby se začalo připravovat uvedení této hry v širším obsazení. Postupně se ke vznikajícímu souboru přidávali další. Po nečekaném úspěchu, kdy byla všechna představení v Dělnickém domě vyprodána, napsal Pavel Karas další hry - muzikál z říše snů *Světla Hollywoodu* (premiéra 15.3.2019), *Šerifova dcera* (premiéra 1.11.2019) a konečně *Koniáš a Juráš* (premiéra 19.11.2021). Toto autorské divadlo účinkuje pod názvem *Dětmarovské divadlo*, funkci osvětlovače zastává Petr Kopel.

^ První společné foto v roce 2018.

^ Libor Stáňa (vlevo), jediný ze současných členů, který hrál v posledním vystoupení souboru Aloise Jiráska v roce 1987, a autor her Pavel Karas v gangsterské story ze starého Londýna *Stíny nad Temží*.

^ Dávný příběh z Beskyd *Koniáš a Juráš* má následující obsazení: zleva Michaela Kaděrová, Marian Wnetrzak, Blanka Čermková, Pavel Karas, Libor Stáňa, Jiří Zarembo, Milan Stoklasa, Karel Valica, Tereza Videnková, Pavla Videnková a Lumír Sovinecký.

^ V country & westernu *Šerifova dcera* účinkovali Libor Stáňa, Karel Valica, Blanka Čermková, Lumír Sovinecký, Milan Stoklasa, Jiří Zarembo, Tereza Videnková, Květoslava Kaděrová, Pavel Karas, Michaela Kaděrová a v popředí vpravo Marian Wnetrzak.

KOSTEL, FARNOST A SPRÁVCI FARNOSTI

Kostel, fara i farnost prošly v posledních letech mnoha změnami. 7. září 2010, v roce 140. výročí posvěcení, byl kostel sv. Maří Magdalény prohlášen kulturní památkou. Soubor zahrnuje kromě vlastní stavby také úsek ohradní zdi se vstupní bránou. U příležitosti tohoto jubilea se 26. září konala slavnostní mše svatá, kterou celebroidal biskup Ostravsko-opavské diecéze Mons. František Václav Lobkowicz. Ve stejném roce byla instalována věrná kopie původních hlavních vchodových dveří do kostela a vstupní schody. Poškozená fasáda hlavní věže kostela byla v roce 2012 opravena horolezeckou technikou, tj. bez lešení. Dále byla opravena okna v chrámové lodi, včetně výměny okenních oblouků.

^ Interiér kostela.

^ Pohled od hlavního oltáře..

150 LET KOSTELA

V roce 2020 byly pozlaceny 23,45 karátovým plátkovým zlatem hroty čtyř věžiček, pak bání a prstenec na sanktusové věži a nakonec velká bání na hlavní věži. Byl opraven vstupní portál.

Oslavy 150. výročí vysvěcení kostela proběhly v neděli 4. října. Na slavnostní mši svatou zvaly zvukové tóny dechovky. Mše se zúčastnili také představitelé obce a zástupci neaktivnějších společenských a zájmových organizací.

^ Pohled na oltář 4. října 2020.

^ Kostel po posledních opravách.

Varhany byly po několika měsících správních úkonů 17. února 2016 prohlášeny za kulturní památku. Po roce příprav začala jejich rekonstrukce. Již v roce 2015 byla vyhlášena veřejná sbírka pro jejich záchranu a zřízen zvláštní účet. Náš královský nástroj si na několik let převzala do péče firma Kánský - Brachtl z Krnova. Oprava byla rozdělena do několika etap. Trvala prakticky do října 2020, kdy proběhla kolaudace. Konečná cena díla vzrostla na 2,527.322 Kč, Obec Dětmarovice přispěla částkou 550 tisíc Kč.

^ Podpořit šlechetnou myšlenku opravy královského nástroje se rozhodl tehdejší ministr zemědělství České republiky Ing. Marián Jurečka, a to naprosto originálním způsobem. Spolu s několika svými přáteli zavítal v roce 2016 do našeho chrámu s programem benefičního koncertu.

^ Slavnost žehnání varhan se konala až v neděli 18. července 2021.

^ Slavnostní akce se zúčastnili i představitelé obce a zástupci zájmových organizací.

^ Toho dne se konal v podvečerních hodinách koncert cimbálové muziky Hradišťan s Jiřím Pavlicou.

DALŠÍ STŘÍPKY Z FARNOSTI

^ Noc kostelů se v Dětmarovicích konala poprvé v roce 2014. V roce 2020 se konala s omezeními.

^ V lednu 2015 byl vyhotoven znak farnosti, jehož autorem je Ing. Arnošt Drozd, a následně razítko. V září se farnost poprvé zapojila do Svatováclavského hudebního festivalu. První koncert v Dětmarovicích se konal v kostele v pondělí 21. září.

^ Pouze 11 lidí z různých zemí celého světa přijalo křest o velikonoční Bílé sobotě 15. dubna 2017 v bazilice svatého Petra ve Vatikánu od samotné hlavy katolické církve papeže Františka. Jednou z nich byla i úřednice našeho obecního úřadu paní Tatána Čempelová. Byla první z České republiky, kterou v novodobé historii pokřtil sám papež.

Tato událost byla hojně medializována ve všech sdělovacích prostředcích po celé České republice.

SPRÁVCI FARNOSTI

Od 1.8.2004 v obci působil ThLic. Mgr. Hubert Krzystof Jerzy Zabłocki OFM. V roce 2006 jej vystřídal dříve zde již sloužící Mgr. Kalikst Jan Bernard Mryka OFM. V roce 2008 byla po mnoha letech v Dětmárovicích opět ustanovena farnost, správce farnosti začal znovu bydlet na faře. Administrátorem se stal Mgr. Tomasz Stachniak, který zde působil do 31.8.2014 a od 1.9.2014 jej vystřídal PaedDr. ThLic. Marcel Puvák. Ten svou dětmárovickou misi ukončil na podzim 2019 a do Dětmárovic se vrátil prakticky potřetí P. dr. ThLic. Kalikst Jan Bernard Mryka, OFM. Ale již začátkem prosince sem nastoupil a na faru se nastěhoval P. Mgr. Martin Pastrňák, O. Cr. V celkovém pořadí 32. správce farnosti zde působil do června 2020 jako administrátor, dne 1. července byl instalován farářem v Dětmárovicích.

^ Mgr. Tomasz Stachniak při biřmování 26. září 2010.

^ Biřmování 30. května 2015. První zleva PaedDr. ThLic. Marcel Puvák, první vpravo P. dr. ThLic. Kalikst Jan Bernard Mryka OFM.

^ P. Mgr. Martin Pastrňák, O. Cr. při slavnostní mši u příležitosti 100. výročí vysvěcení kostela.

^ Kostel a fara v roce 2018, v popředí budova knihovny.

FARA

Na faře postavené v roce 1882 dlouhá léta nikdo nebydlel, a tak se zde téměř nic neopravovalo. V letech 2009–2010 byla vyměněna okna. V roce 2012 bylo obcí zajištěno podepření stropu sklepení, protože dle statického posudku hrozilo zřícení budovy. Nejnutnější zásahy uvnitř budovy byly realizovány v roce 2014. Byla provedena sanace - podřezání mokré obvodové zdi od kostela a částečně od hlavní silnice. Osekány některé vnitřní omítky, sanace železobetonových podpůrných konstrukcí ve sklepech a zavedena nová elektroinstalace. V roce 2015 probíhaly další práce v přízemním podlaží. 15. února 2016 byla završena první etapa oprav budovy slavnostním přestřižením pásky na chodbě fary. Zahájení provozu pastoračních prostor se zúčastnili zástupci farnosti, vedení obce a stavebních firem, které se na opravách podílely.

V září až říjnu 2017 probíhaly práce na zateplení venkovního pláště, stropu ve sklepech a půdy. Práce byly dokončeny novou fasádou a novou střechou. V roce 2018 proběhly práce na venkovních úpravách. Na opravu fary obec přispěla částkou 1,1 mil. Kč.

^ Fara v roce 2014.

^ Fara v roce 2020.

KAPLE A KŘÍŽE

Něbrojova kaple, druhá nejstarší stavba na katastru obce, byla postavena roku 1860. V roce 2009 byla znovu značně poškozená. Když se v roce 2012 stala obec jejím spoluvlastníkem, umožnilo jí to investovat do jejího zvelebení. Na jaře 2013 došlo k celkové opravě exteriéru i interiéru, kterou provedli zaměstnanci místního hospodářství. V neděli 2. června se konalo slavnostní otevření zrekonstruované kapličky a její předání veřejnosti k užívání.

Součástí kaple býval oltář. Ten v roce 2002 poničili vandalové. Mnoho let ležel v obecním skladu, byl ve velmi špatném stavu. Po odborném posouzení bylo zjištěno, že je možné jej zrestaurovat do zcela původní podoby. Stalo se tak v roce 2015, oltář byl opětovně navrácen na původní místo v kapli. V sobotu 30. května jej slavnostně požehnal ostravský biskup Mons. František V. Lobkowitz.

^ Kaple v roce 2016.

^ Zrenovovaný oltář v kapli.

^ Kříž v centrální části hřbitova po opravě.

V obci se nachází celkem 8 kamenných a tři dřevěné kříže. Nacházejí se v převážné většině na soukromých pozemcích. Často se na nich podepisuje stáří a je nutná jejich renovace. V roce 2004 byl opraven mramorový Bendův kříž z roku 1879, který byl považován za nejstarší v obci. Ale jak se posléze ukázalo, nebyla to pravda.

Uprostřed hřbitova stojí pískovcový kříž, jehož zakladatelem byl Josef Kotas. Za mnohá desetiletí byl silně zvětralý a navíc různými neodbornými zásahy vážně poškozený. Od května do července 2017 probíhala jeho oprava. Byl na místě rozebrán a převezen do kamenické dílny restaurátora Reného Seifrieda v Olomouci - Svatém Kopečku. Po opravě se na zadní straně objevil nápis - rok 1871, který byl z důvodu zvětvávání pískovce doposud neviditelný.

Kříž, který stál u vchodu kostela, byl v naprosto havarijním stavu a hrozil zřícením. Proto ho v dubnu 2020 demontovali a odvezli do restaurátorské dílny na Svatý Kopeček u Olomouce. Tam ho René Seifried rekonstruoval a dal mu novou důstojnou podobu. Když kříž v ateliéru očistili, pod náno- sy nátěrů i malty učinili vzácný objev. Našli na něm vytesaný reliéf Panny Marie. Kříž,

který měl být podle nápisu z roku 1949, je původně z doby okolo let 1860–1870. Tedy je pravděpodobně přibližně stejně starý jako kostel. Škoda, že na něm nebyl uveden letopočet vzniku. Z kříže, který jsme považovali v obci za nejmladší, se na- konec vyklubal kříž nejstarší.

Po téměř 110 letech byla provedena v roce 2012 výměna původního dřevěného Zastávkova kříže z roku 1905 v zahradě rodinného domku čp. 949. Nový je věrnou kopií kříže původního. Vznikl v dílně mistra Jana Dudy z Louk u Karviné. Je vyroben z dubového dřeva. Dne 4.10.2012 byl připevněn za pomoci těžké techniky na kovovou konstrukci nad zemí. Na jaře roku 2013 byl dokončen. Byl na něj navíc oproti originálu upevněn Ježíš, kterého na zakázku

^ Misijní kříž v původním stavu a po rekonstrukci.

^ Zastávkův kříž po dokončení.

vyro- bili v Polsku. Poté v sobotu 18. května dopoledne se uskutečnilo posvěcení tohoto kříže, které provedl Mgr. Tomasz Stachniak, správce naší farnosti, za přítomnosti cca 30 osob včetně starosty obce Ing. Ladislava Rosmana.

Kousek nad centrem obce jsme v roce 2017 zaznamenali velkou změnu u Antončíkova kříže. Stál desítky let mezi dvěma lípami na soukromém pozemku, u kterého se měnili majitelé. Obrůstal porostem a chátral. Současný majitel veškeré stromové zlikvidoval. A společně s ním i původní kříž. Po několika týdnech ho nahradil novým, hodně menším a velmi jednoduchým. Kříž není z hranolů, jak bývá zvykem, ale pouze z fošniček.

^ Nový Antončíkův kříž se nachází v zahradě.

CÍRKEV ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

Je protestantskou církví, která se cítí být součástí velké rodiny všech upřímných křesťanů. Jsou celosvětovým společenstvím, ke kterému se hlásí téměř 22 miliónů lidí ze všech koutů světa. V České republice je tato církev aktivně činná již více než sto let. V Dětmarovicích působí od roku 1925, kdy se začala scházet první malá skupinka věřících. První sbor byl zřízen v roce 1928 u bratra Viktora Balona. Od roku 1981 mají modlitebnu ve vlastním domě. Navštěvují ji nejen dětmarovičtí, ale také občané jiných obcí. Součástí sobotních shromáždění je studium Bible v rámci „sobotní školy“, po přestávce následuje kázání z Božího Slova. Shromáždění tak trvá celé dopoledne.

Do roku 2007 byl kazatelem B.Th. Aleš Zástěra, pak následovali Ing. Jan Fůrst, Ing. Richard Medřický, B.Th. Lukáš Jureček, Mgr. Jan Havelka, Mgr. Filip Fůrst a v současné době Mgr. Pavel Kostečka, Ph.D.

^ Mgr. Pavel Kostečka, Ph.D.

V letech 2018 a 2022 proběhly dvě významné bohoslužby při příležitosti ordinace (vyvěcení) kazatelů v Dělnickém domě. V říjnu 2018 se uskutečnila ordinace Mgr. Jana Havelky a 26. března 2022 Mgr. Pavla Kostečky, Ph.D.

^ Modlitebnu stále zvelebují. Během roku 2011 proběhla rozsáhlá oprava budovy. Byla vyměněna okna, zatepleny vnější stěny a zhotovena nová fasáda.

^ Rekonstrukce vnitřní části modlitebny proběhla v září 2015. Změnil se sál, kde byl také položen nový koberec.

^ V říjnu 2015 dětmarovičtí oslavili 90. výročí založení místního sboru.

ŠKOLSTVÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Nová základní škola byla slavnostně otevřena v roce 1971. Po více než 30 letech provozu již bylo zapotřebí budovy generálně opravit. V letech 2007–2009 bylo provedeno kompletní zateplení všech objektů. První etapa proběhla v roce 2007, kdy byla vyměněna na přední části hlavní budovy dřevěná okna za plastová. O prázdninách 2008 se uskutečnila výměna oken v jídelně, družině a také tělocvičně. Bylo realizováno zateplení pláště a fasáda a nová sedlová střecha. V roce 2009 byl zateplen plášť i střecha tělocvičny a školní družiny a provedena rekonstrukce zdravotnické.

^ Pamětní deska u vchodu do budovy.

Plochy před budovou a nový chodník podél tělocvičny byly vydlážděny v roce 2015, o dva roky později instalovány veškeré nové elektrorozvody a konečně v roce 2018 byl položen nový asfaltový povrch na příjezdové komunikaci uvnitř areálu.

^ Hlavní budova a tělocvična po rekonstrukci.

^ V roce 2009 byl také postaven výukový pavilón.

^ V areálu je spousta krásných stromů, keřů a dalších rostlin.

^ V roce 2011 škola oslavila 40 let svého trvání. Byl připraven bohatý kulturní program a výstava.

^ Stavba nového hřiště začala v posledních květnových dnech roku 2014 a 15. září téhož roku byla předána do užívání.

^ Dětmarovický atlet v roce 2017. Kromě žáků naší školy se zúčastnili i žáci z Doubravy a Dolní Lutyně.

^ Každý školní rok začíná i končí slavnostním shromážděním na nádvoří před hlavní budovou.

^ Prvňáčci první den ve škole 1. září 2020.

^ Pro vybrané žáky je každoročně na konci školního roku pořádán zájezd na zajímavá místa naší republiky.

^ Základní škola spolupracuje se školou Trzech Brací v příhraniční polské obci Hażlach. Foto je ze setkání žáků obou škol na vrcholku hraniční hory Čantoryje v roce 2013. Žáci vyšli každý ze své země. V pravé poledne se všichni setkali na vrcholu, kde si předali malé vlastnoručně zhotovené upomínkové dárečky.

^ Beseda se světoznámým mořeplavcem Richardem Konkolskim. Vlevo ředitel školy Mgr. Robert Lindert.

^ Vítězové soutěže „Co vím a co dovedu“ v roce 2018.

^ V posledních letech jezdí žáci na začátku školního roku do Chorvatska. Účastníci ozdravného pobytu v září 2021.

^ Školní družina pořádá spoustu zajímavých akcí a dodržuje tradice. Několik let procházel obcí masopustní průvod. Na snímku z roku 2010 děti přicházejí k Hospůdce Na Statku, kde je čekaly výborné koblížky, které k masopustnímu veselí neodmyslitelně patří.

^ Jako každým rokem i v březnu 2019 se děti školní družiny rozloučily se zimou. Byly ozdobeny jarními barvami, šly v průvodu k potoku Mlýnka a zpívaly jarní písničky. Moranu pak hodily do vody.

^ Kloboučkový den, tak se jmenovala akce v roce 2021 u příležitosti Mezinárodního dne dětí.

^ Pohled z dronu na školní areál v roce 2021. V roce, kdy si škola připomněla půl století svého trvání. Přípravované oslavy se nemohly uskutečnit a byly přeloženy na rok 2022.

^ Učitelský sbor v jubilejním roce. Horní řada zleva: Mgr. Robert Lindert - ředitel, Mgr. Hana Steberová, Mgr. Pavla Zelenková, Mgr. Hana Klusová, Mgr. Pavel Figura, Mgr. Jiřina Bažanová, Mgr. Mario Lukács, Mgr. Mariana Szwedová, Mgr. Danuše Reliová, Mgr. Michal Hejda. Dolní řada zleva: Mgr. Sárka Bystrčanová, Mgr. Markéta Sikorová, Renáta Štefaníková, Mgr. Aleš Veber, Mgr. Jana Brožková, Mgr. Hedvika Bestová, Mgr. Monika Stašková - zástupkyně ředitele.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

První mateřská škola byla zřízena před první světovou válkou. Mateřská škola v Koukolné pak krátce po druhé světové válce. Obě školky se nekolikrát stěhovaly, než našly své dnešní prostory.

V roce 2013 byly obě budovy mateřských škol kompletně zateplený. Byla provedena výměna oken i dveří, zateplení stěn a střech. Práce na obou školkách probíhaly během prázdnin, takže žáci přišli na začátku školního roku do krásných objektů.

^ Nová fasáda z roku 2013 na mateřské škole střed.

^ Dětský karneval v mateřské škole střed v roce 2022.

^ Budova mateřské školy v Koukolné po poslední rekonstrukci v roce 2013.

^ Děti ze třídy „Motýlci“ v mateřské škole v Koukolné.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

Ve školním roce 2006/2007 otevřela Základní umělecká škola Rychvald svou pobočku u nás v Dětmarovicích. Děti mají možnost učit se hrát na klavír, housle, zobcovou i příčnou flétnu, klarinet, saxofon, kytaru, trubku, lesní roh či akordeon, učit se zpěvu pod profesionálním vedením či dokonce hrát či zpívat ve školní cimbálové muzice. Nemusí tak za svým hudebním vzděláváním dojíždět do okolních měst.

Spolupráce ZUŠ s obcí je výborná, žáci i učitelé kromě vlastních koncertů vystupují také na některých kulturních či společenských celooobecních akcích.

^ Vánoční koncert v prosinci 2015.

^ Závěrečný koncert ve školním roce 2015/2016. Převážná většina těchto koncertů se koná ve sňatkové síni na obecním úřadu.

^ Vystoupení cimbálovky Březinka na závěrečném koncertu s vyhodnocením nejlepších žáků za školní rok 2016/2017.

^ Koncert žáků a učitelů v kostele v den Noci kostelů 2017.

^ Vyhodnocení nejlepších žáků ZUŠ, pobočky Dětmarovice, červen 2019.

ZÁJMOVÉ A SPOLEČENSKÉ ORGANIZACE

Spolkový život má v obci dávné kořeny. V roce 2005 vyvíjelo činnost celkem 14 organizací. Od té doby některé zanikly.

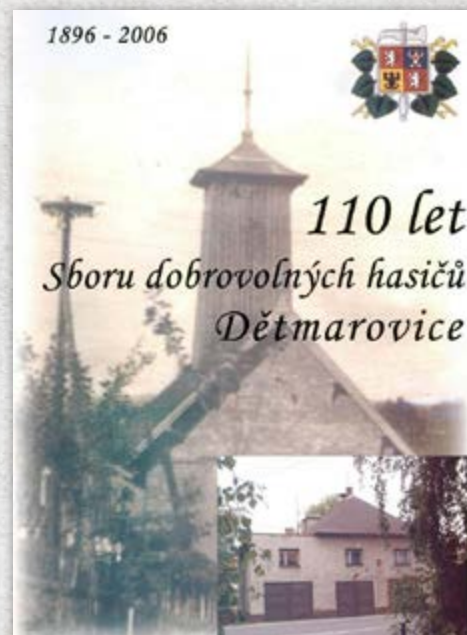
Český červený kříž byl zrušen po více než půl století aktivní činnosti v březnu 2008 na členské schůzi. Pro zrušení hlasovalo 80 % přítomných členů. K 1.1.2008 měla organizace 99 členů, jejichž věková struktura byla vysoká. **Český svaz žen** ukončil svou činnost po 58 letech zcela nečekaně rovněž v roce 2008. Jeho aktivita byla pestrá, byla zaměřena nejen na akce pro členky, tak také pro děti i ostatní veřejnost. **Český svaz chovatelů drobného zvířectva** zanikl přibližně ve stejné době. Neaktivnější členové přešli do organizace v sousední obci Dolní Lutyně.

Do dnešních dnů je aktivních 11 zájmových organizací a dvě další, které mají zvláštní postavení.

Je moc dobře, že v obci jsou, mají nezastupitelné místo a jsou velkým přínosem. Zpestřují život jak svým členům, tak mnohé i široké veřejnosti. I díky nim je v obci stále čilý ruch na poli kulturním i sportovním. Všechny dobře spolupracují s obecním úřadem a obec je štědře podporuje.

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Nejstarší doposud činná organizace byla založena v roce 1896. Členové pořádají soutěže v požárním sportu, některé společenské akce, pečují o hasičskou zbrojnici a nezapomínají ani na výchovu mladé generace. Výjezdní jednotka pomáhá kromě hašení požárů také při odstraňování následků po různých živelných událostech, jako jsou povodně či vichřice. Několikrát už byli její členové pomáhat i mimo náš region. Likvidují také nebezpečný hmyz apod. Hasiči mají navázanou družbu a spolupracují s obcemi Dolní Domaslavice, Godow a Konczyce Wielke, jež jsou součástí obce Hažlach.

^ Při této příležitosti byla vydána brožura mapující celou historii organizace.

^ V září 2006 se konaly oslavy 110. výročí založení sboru. Program byl doprovázen výstavkou v klubové místnosti v hasičské zbrojnici. Bylo zde mnoho zajímavého z historie i současnosti.

^ V roce 2014 dostala hasičská zbrojnice, která je v majetku obce, nový kabát.

^ Hasičská ruční stříkačka z roku 1926 tažena koňským dvojspřezím.

V roce 2016 si hasiči připomněli 120 let své organizace. Program byl bohatý, den začal budíčkem. O deváté vyrazil průvod s dechovou hudbou do parku, kde se hasiči poklonili památce obětí druhé světové války. Následovala slavnostní valná hromada. V odpoledních hodinách byl program na sokolském hřišti. Zde byla připravena expozice historické hasičské techniky, ukázka vyprošťování osoby z havarovaného vozidla, hašení vozidla, proběhla soutěž „O pohár starosty obce“. Slavnostní den byl zakončen taneční zábavou. Na podzim pak připravili rozsáhlou výstavu ze své činnosti na Medových dnech.

^ Hasiči v bílých dobových uniformách. Vlevo sedí Bohuslav Hanusek, vpravo Emil Mrazík, nad ním Jiří Gruščík, který působil v letech 1993–2009 jako starosta, a v současné uniformě David Štátný - starosta od roku 2017.

^ Před pomníkem v parku. V popředí vlevo Lukáš Rusek - velitel výjezdní jednotky, vpravo Pavel Ulman - starosta organizace v letech 2009–2016, úplně vpravo velitel družstva Robin Mucha.

^ Mladí hasiči pod vedením Kateřiny Ruskové v roce 2015 na pohárové soutěži v Petrovicích u Karviné, kde se umístili na 3. místě.

^ Mnoho let mají hasiči navázanou družbu s orlovskou školou Duha. Stalo se již tradicí, že u příležitosti Mezinárodního dne dětí zvou klienty této školy do naší obce na sportovní dopoledne. Fotografie je z roku 2018. Na Mikuláše jezdí naši hasiči za dětmi do Orlové.

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL

Původní tělovýchovná jednota Sokol Dětmarovice byla založena 21. srpna 1921. Nástupnický subjekt Tělocvičná jednota Sokol Dětmarovice byla ustanovena na valné hromadě dne 1. 3. 2007 jako součást Župy Beskydské Jana Čapka a zvolen byl nový starosta Ing. Libor Téma. V roce 2011, kdy organizace oslavila 90. výročí svého trvání, jej vystřídal Ing. Marek Svrčina. V roce 2021 si připomněli jubileum 100 let trvání.

Odbor všestrannosti zahrnuje aerobik, zdravotní cvičení žen, volejbal, nohejbal, cvičení žáků a badminton. Po letech přestávky obnovil svoji činnost oddíl stolního tenisu včetně oddílu žáků.

Je zachována tradice oblíbených sokolských plesů, pochodu Dětmarovické groble a objevují se i nové akce.

V sokolovně byly provedeny úpravy šaten, banketky, klubovny, kuchyně, byla položena část nové střešní krytiny, vyměněny okapy, renovována elektroinstalace v celém areálu, natřen plot, vyměněna okna a vstupní dveře, zhotovena nová podlaha v tělocvičně, namontován kondenzační plynový kotel a sokolovna připojena k obecní kanalizaci. Na hřišti je možné posedět na nových lavičkách, místo starých stromů jsou postupně sázeny nové. V roce 2017 bylo provedeno nové vyasfaltování zpevněné plochy.

^ Na sokolském hřišti mívá své zázemí celostátní sraz vícemístných kol. První byl v Dětmarovicích poprvé pořádán v roce 1987, další následovaly vždy po roce až do roku 1991. V roce 2008 přišel s oprášením myšlenky po dlouhých 17 letech Jiří Kyjónka. Od té doby se účastníci sjíždějí co dva roky. Fotografie pořízena na zatím posledním - jedenáctém ročníku v roce 2018.

^ V roce 2022 byla provedena oprava fasády na všech stavbách sokolského areálu.

^ Sokolské plesy na své oblibě neztratily, již jubilejní padesátý se konal v roce 2019.

^ Pochod okolo obce Dětmarovické groble má trasy na 25, 12 a od roku 2015 i na 6 km.

SPORTOVNÍ KLUB

Sportovní klub byl založen v roce 1935, v roce 1950 přešel pod organizaci Sokol, v roce 1968 došlo k odtržení od Sokola a vznikla nová tělovýchovná jednota Slovan Dětmárovice. V roce 1992 byl zaregistrován pod staronovým názvem SK. Předsedou klubu je již od roku 2004 Ing. Martin Pasz.

- ^ Budova SK prošla v posledních letech velkou renovací. V roce 2015 to bylo nové sociální zařízení, v roce 2018 za teplení celé budovy s novou fasádou. Bylo pořízeno nové vybavení kuchyně. Na tribuně byla vyměněna všechna sedadla v hledišti.

Největšího úspěchu mužstvo dosáhlo, když postoupilo do Moravskoslezské ligy, kde odehrálo sezónu 2002/03. V posledních letech se pak v sezóně 2017/18 stalo mistrem krajského přeboru a postoupilo do divize. Kromě mužstva mužů působí při SK družstvo dorostu, starších a mladších žáků a mladší přípravky.

Sportovní areál jednoty, postavený v letech 1987–1992 v místech původního škvárového fotbalového hřiště, je chloubou naší obce. Stadión nabízí 500 míst k sezení na tribuně. Hrací plocha je pečlivě udržována a dle odborníků patří mezi nejlepší v okrese, ne-li v kraji. V roce 2008 bylo vybudováno umělé zavlažování hrací plochy. Na tu byl v roce 2016 položen nový trávnik. Nové zařízení k zavlažování bylo zprovozněno v roce 2021, v témže roce byla vyhloubena vlastní studna.

- ^ U příležitosti oslav 80 let založení fotbalového oddílu proběhlo 21. srpna 2015 setkání bývalých hráčů. Došlo i k zápasu „starých gard“, kdy na trávnik nakonec vyběhlo 14 fotbalistů a společně si zahráli na šířku hřiště. Nejstarším hrajícím fotbalistou byl pan Ota Popek (klečí první zleva).

- ^ Dorost v roce 2017. Nahoře vlevo Patrik Gír - trenér, druhý zprava Jaromír Nečas - vedoucí mužstva.

- ^ Mistři krajského přeboru 2017/2018 s pohárem. V horní řadě druhý zleva trenér Josef Jadrný, třetí asistent trenéra Tomáš Hrtánek, čtvrtý zprava předseda SK Ing. Martin Pasz. V prostřední řadě první zprava Jiří Ligocký a druhý zprava odchovanec Petr Popek. Pouze tyto dva hráči jsou místními občany.

ČESKÝ ZAHRÁDKÁŘSKÝ SVAZ

Založení první organizace se datuje do roku 1955. Je obdivuhodné, kolik času od té doby zanícení zahrádkáři věnovali veřejné činnosti. Své zázemí našli v klubovně pocházející z 60. let minulého století. Byla to dřevostavba, která už nevyhovovala esteticky ani nesplňovala hygienické nároky. Proto obec přistoupila ke zřízení nové. Ta byla postavena v roce 2017 nákladem 2,7 miliónu Kč a zahrádkářům slavnostně předána do užívání začátkem roku následujícího. Jedná se o moderní dřevostavbu s klubovnou a potřebným zázemím. Částečně byl upraven i pozemek u objektu, položeny dlážděné chodníky a plocha pro parkování.

^ Stará klubovna v roce 2010 v době konání velikonoční výstavy. Vlevo Tomáš Stáňa, předseda organizace v letech 1987–2018. Žezlo po něm převzal Václav Dulava.

Zahrádkáři uspořádali nesčetné množství výstav s různou tematikou v klubovně, Dělnickém domě i v sále v Koukolné. Úzce spolupracují s obecním úřadem při pořádání Medových dnů a v posledních letech při organizaci Velikonočního jarmarku. Pořádají také akce pro členskou základnu - zájezdy, přednášky i další.

< Nová klubovna z roku 2017. Zahradní plochy si zahrádkáři upravili sami.

^ Výstava v klubovně s podtitulem „Krása květiny - věčná inspirace v životě člověka“ v červnu 2007.

^ Část expozice zahrádkářů na Medových dnech v roce 2015 připomínající 60. výročí založení organizace.

ČESKÝ SVAZ VČELAŘŮ

Dětmarovická včelařská organizace pracuje v obci od roku 1927. Dlouhodobě patří mezi nejlepší v okrese. Jejím předsedou je od roku 2002 Miroslav Patkan.

V roce 2007 oslavili včelaři 80 let své existence. Při té příležitosti se konala slavnostní schůze, byla vydána brožura o historii spolku, také dvě příležitostné pohlednice a pro každého člena vyrobena kravata se znakem. Na Medových dnech připravili rozsáhlou včelařskou expozici. Také v roce 90. výročí se sešli na slavnostní schůzi ve své oblíbené restauraci Na Obecnině. I tentokrát vydali brožurku a po deseti letech instalovali na Medových dnech výstavu svých zařízení a pomůcek.

Včelařská práce je náročná a zabere spoustu času. O včelky je třeba řádně pečovat, aby byly zdravé. Naši včelaři nenechávají nic náhodě a svému koníčku věnují spoustu času a energie.

^ Pohlednice vydaná u příležitosti 80. výročí.

^ Část včelařské expozice na Medových dnech 2007.

^ Pohár od polských přátel.

^ Členové výboru v roce 2017. Zleva stojí Milan Šamaj, Miroslav Ryba, Miroslav Patkan - předseda, Svatopluk Švajčák, dole Jiří Ulman, Rostislav Kallus a Roman Adamčík. Chybí Božena Sikorová.

^ Včelín a úly Rudolfa Valového.

MYSLIVECKÝ SPOLEK ZÁTIŠÍ

Historie mysliveckého spolku se začala psát v roce 1948. V květnu 2008 myslivci oslavili 60. výročí svého založení na slavnostní schůzi v hájence. V červnu uspořádali Přehlídku trofejí okresu Karviná. Závěrem roku byla součástí Medových dnů obsáhlá myslivecká expozice. O deset let později v roce 2018 proběhly oslavy 70. výročí v podobném duchu. Ke každému výročí zhotovil Josef Grobelný myslivecké tablo. Bylo to již v pořadí třetí a čtvrté, když ta předchozí byla zhotovena v letech 1988 a 1998.

V letech 2001–2016 byl předsedou Josef Grobelný, od roku 2016 jím je René Hübner. Myslivci pořádají akce pro své členy (např. soutěže ve střelbě) i veřejnost. Populární jsou myslivecké plesy či srnčí hody. Nezapomínají ani na děti, pro které pořádají soutěže se zaměřením na přírodu a myslivost.

Podrobná historie spolku je popsána v brožuře, která byla vydána v roce 60. výročí založení.

Myslivecká hájenka byla postavena na sklonku sedmdesátých let z prostředků obce i myslivců. Ti na stavbu kromě vkladu svých úspor vložili také nemalé fyzické úsilí, odpracovali zde tisíce brigádnických hodin. Z moci úřední přešla budova ze správy obce do majetku Okresního národního výboru Karviná. Po politických změnách v roce 1989 dokonce do vlastnictví státu. V roce 2007 ji obec od státu odkoupila a přešla tak znovu do majetku Obce Dětmárovice.

^ V hájence byla v posledních letech provedena rekonstrukce sociálního zařízení, zateplení půdy, oprava podlahy v sále. Také nevyhovující kuchyně doznala změn.

^ Po honitbě mají myslivci rozmístěny jednoduché posedy i krásné kazatelny. Na snímku stavba nové v Lyngu v roce 2020.

^ Přehlídka trofejí okresu Karviná v roce 2008 v hájence.

^ Slavnostní schůze v roce 2018 se zúčastnili také hosté z družebního polského Hażlachu. Vlevo bývalý předseda Josef Grobelný, vpravo předseda myslivců z Hażlachu, uprostřed Ing. Ladislav Rosman - starosta obce a myslivec.

^ Výřad ulovené zvěře na honu 10.12.2016. Zleva stojí Jiří Potyš - hospodář, Miroslav Stronček, Ing. Ladislav Rosman, Rudolf Oslizlok, Josef Videnka, Ota Sobala, Milan Sikora - šťastný lovec divokého prasete, Vojtěch Sečkář a se psem Josef Grobelný.

HONEBNÍ SPOLEČENSTVO ROVINA

Z vlastníků pozemků honitby byla 25.11.1992 utvořena nová organizace Honební společenstvo Rovina. To nevykonává mysliveckou činnost, ale svou honitbu pronajímá Mysliveckému spolku Zátíší. Honitba se rozprostírá na katastru Dětmarovic, Koukolné, částečně Závady, Doubravy a Horní Lutyně. Její rozloha je 758,2354 hektaru. Předsedou organizace je Václav Woznica ml.

Honební společenstvo úzce spolupracuje s mysliveckým sdružením a provádí ozdravné programy spárkaté a zaječí zvěře, buduje krmná zařízení sloužící k podávání krmiv a léčiv a zařízení k tlumení škodné. Za účelem zvýšení užitkovosti honitby vysazuje nové plodonosné dřeviny, sladké druhy dřevin k okusu, vysévá pastevní a krmné směsi na myslivecká políčka. V rámci péče o zvěř obnovuje a buduje pachové ohradníky kolem silnic v honitbě. Pro krmení zvěře je po honitbě rozmístěno 20 krmelců, 21 zásypů a 20 solných lizů.

^ Jarní úklid v honitbě. V pozadí zleva Jiří Potyš, Rudolf Oslizlok, David Parchanský, v popředí Vojtěch Sečkář, Josef Videnka, Ota Sobala a Ing. Ladislav Rosman.

^ Nový krmelec v honitbě na Skotnici.

^ Srna a bažant v honitbě na Zálesí.

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

Jeden z nejmladších spolků v obci založený v roce 1984. Jeho hlavním posláním je ochrana a obnova přírody a životního prostředí a ekologická výchova. V tomto směru se organizace zaměřuje především na mládež. Spolek také sleduje a monitoruje přírodu a životní prostředí v obci. Předsedkyní organizace je od roku 2003 Mgr. Elena Kijonková.

Mezi nejoblíbenější akce patří Pohádkový les, který si získal řadu příznivců. Poprvé byl uspořádán v roce 1987, uskutečnilo se šest ročníků. V roce 2009, kdy uplynulo čtvrt století od založení místní organizace, tuto tradici obnovili a pořádali každoročně. V roce 2020 vzhledem k situaci, jaká byla, nebylo možné Pohádkový les konat, a tak organizace připravila akci novou „Za pokladem lišky Bedřišky“. Byla rozložena do několika dní, aby se lidé nesetkávali. V roce 2021 ji ze stejného důvodu opakovali. Každých pět let u příležitosti svých jubileí prezentují veřejnosti svou činnost výstavou na Medových dnech.

Členové ČSOP připravili v roce 2008 pro občany první ročník on-line přenosu příletu čápů bílých na hnízdo, které bylo tehdy umístěno v prostorách statku čp. 67 naproti kostela. Na jaře roku 2009 začali čápi budovat nové hnízdo přímo u silnice na sloupu elektrického vedení u čp. 297. Od roku 2014 každoročně hnízdí i vyvádějí mláďata zde.

^ Ukazatel pod Něbrojovým kopcem na začátku Stezky zdraví, která byla zprovozněna před prvním ročníkem Pohádkového lesa v roce 1987. Údržbu provádí členové ČSOP.

^ Zatím poslední ročník Pohádkového lesa se konal v roce 2019.

^ Akce „Za pokladem lišky Bedřišky“ se setkala s velkým ohlasem. Foto z roku 2021.

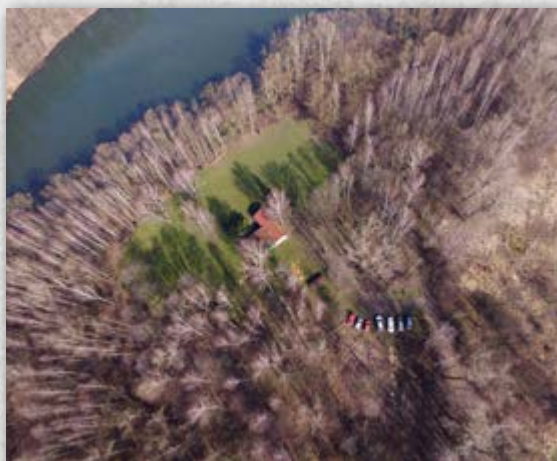
^ Čápi na novém hnízdě v roce 2016 vyvedli tři mláďata. Veřejnost je může díky Mgr. Františku Hartlovi sledovat on-line.

ČESKÝ KYNOLOGICKÝ SVAZ ZO 029

Klub byl založen roku 1972. Mezi zakládající členy patřil pozdější předseda Bohuslav Hanusek. Ten vykonával funkci s krátkou přestávkou do konce roku 2010. V současné době stojí v čele organizace Mgr. Blanka Slováčková - Jaščíšáková.

Členové si v roce 2002 na pozemku v Koukolné vybudovali klubovnu. Tu i celý areál je zapotřebí neustále udržovat. V posledních letech si své zázemí zrekonstruovali.

Kromě výcviku psů pořádají také různé akce pro členy i veřejnost. Například smažení vaječiny či Memoriál Vladka Špandla. Nejznámější je Branný den pro děti. V roce 2021 se konal již po dvaadvacáté. Kynologové při něm každoročně spolupracují s místními hasiči.

^ Pohled na areál kynologů z dronu. Nahoře vlevo je vidět slepé rameno řeky Olše.

^ Klubovna a členové organizace při soutěži plné smíchu „Srandacup 2019“.

ČESKÝ KYNOLOGICKÝ SVAZ ZO 088

Druhá, novější, místní kynologická organizace byla založena v roce 1993. Jedná se o nejmladší zájmový spolek v obci. Soustřeďuje ve svém středu převážně chovatele psů rasových, výstavních, soutěžních či plemenných. Předsedou organizace je Martin Štěrbá.

Cvičiště měli poblíž elektrárny v místech, kde nyní stojí Baumit. V roce 2006 jej museli přestěhovat na nové místo. Organizace tak přišla o cvičák, který dlouho pracně svépomocí členové budovali. Od 1.1.2007 se jejich zázemí nachází u příjezdové komunikace k elektrárně naproti firmě Trestles. Na novém stanovišti si museli opět postavit své nové zázemí - klubovnu, kotce, umístění překážek, apod. Na sklonku roku 2009 jim klubovna vyhořela, přišli tak o veškeré pomůcky k výcviku. A již potřeby museli přiložit ruku k dílu.

^ Cvičiště se znovu vybudovaným zázemím v roce 2020.

^ Na cvičáku v roce 2014.

CHOVATELÉ POŠTOVNÍCH HOLUBŮ

Spolek patří v obci mezi nejdéle činné, založen byl v roce 1936. V největším rozkvětu měl 43 členů v roce 1980, od té doby základna už jen klesala, až se v roce 2019 dostala na pouhých 8 aktivních a 4 pasivní členy. Všichni členové už jsou postarší, mladá generace o tento druh koníčka již nemá zájem.

V minulosti byli holubáři velmi aktivní, pořádali akce nejen pro své členy, rodinné příslušníky, ale i pro veřejnost. Dnes se jejich činnost soustředí již jen na hlavní poslání, tj. chov a výcvik poštovních holubů.

Svou základnu mají stále v klubovně čp. 76K v Koukolné mezi železniční tratí a benzínovou stanicí Eurobit.

^ Klubovna v roce 2019.

^ Současní aktivní členové, uprostřed sedí Bronislav Woznica - předseda organizace.

KLUB OBČANŮ KOUKOLNÁ

V Koukolné úspěšně pracuje již od roku 1991 Klub občanů Koukolná, který byl založen na základě usnesení rady obce. Pořádá každoročně několik akcí pro veřejnost převážně v motorestu v Koukolné. U zrodu klubu stál pan Bohumír Balon, který je v jeho čele stále a věnuje mu spoustu svého volného času.

^ Koukolňácký ples v motorestu v roce 2020.

^ Členové klubu na zájezdu ve Vlčnově v roce 2012. První zleva Bohumír Balon.

Mezi prvními akcemi klubu byly Hovory se starostou obce, Vítání prázdnin a Rozloučení s prázdninami pro děti mateřské školy, Mikulášská besídka pro děti, Koukolňácký ples, zájezdy do ostravských divadel.

Od doby založení se činnost klubu postupně ustálila a v posledním období jsou každoročně pořádány tradiční akce. V únoru Koukolňácký ples, na jaře a na podzim zájezd do divadla do Českého Těšína, dvakrát ročně Hovory se starostou obce spojené s taneční zábavou a v prosinci Mikulášská besídka.

SDRUŽENÍ RODIČŮ A PŘÁTEL ŠKOLY

Sdružení každoročně pořádá pro školní mládež několik zajímavých akcí. Jsou to dětský karneval pro žáky prvního stupně v Dělnickém domě, ples pro žáky druhého stupně v prostorách sokolovny, Slet čarodějnic a dětské radovánky na sokolském hřišti a v prosinci mikulášská nadílka, oblíbená akce hlavně u našich nejmenších. Pro dospělé pořádají v posledních letech akci Kateřinská zábava. Současným předsedou sdružení je Martin Daňhel.

^ Dětský karneval pro první stupeň základní školy v Dělnickém domě v roce 2012.

^ Slet čarodějnic na sokolském hřišti v dubnu 2014. Druhá zprava Mgr. Jana Brožková.

^ Ples pro žáky druhého stupně na sokolském hřišti. Žáci deváté třídy ve školním roce 2017/18.

^ Žáci 3. třídy školního roku 2010/11 při svém vystoupení na Dětských radovánkách.

^ Členky SRPŠ při Sletu čarodějnic.

^ Pohled na část centra obce a průmyslovou zónu na podzim 2021, vpravo (hnědý trojúhelník) základy nové sportovní haly.

SOUČASNOST

Poslední dva roky byly stejně jako na celém světě také v Dětmarovicích ovlivněny pandemií koronaviru. Podepsalo se to na celé společnosti i životech jednotlivců. Společenské, kulturní i sportovní akce byly omezeny na minimum. Buď se v lepším případě konaly v omezené míře za dodržování přísných hygienických opatření nebo vůbec. Tak jsme po celé dva roky od března 2020 až do března 2022 museli ožilet téměř všechny tradiční obecní akce většího rázu.

^ Žáci, pokud se učili, museli nosit roušky i ve třídách.

^ Kladení kytic k pomníku obětem druhé světové války se v květnu 2020 konalo jen ve čtyřech.

Obci se i v tomto nelehkém období dařilo dobře, všechny plánované investiční i neinvestiční akce se povedlo splnit. Stalo se tak i díky dotacím, které obec obdržela. Největším úspěchem bylo dokončení a uvedení do provozu nového domova pro seniory U Kaple. V současné době probíhá výstavba dalšího velkého objektu - sportovní haly.

^ Dvě dominanty obce - kostel a elektrárna. V kostele byla v roce 2022 provedena rekonstrukce elektrorozvodů a následně vymalování. Celkové náklady si vyžádaly částku 1,5 milionu Kč. Obec přispěla částkou 500 tisíc Kč.

^ 13. května 2022 se konaly oslavy 50. výročí otevření nové budovy základní školy. Po úvodních slovech ředitele školy Mgr. Roberta Linderta a starosty obce Ing. Ladislava Rosmána následovalo mj. kulturní vystoupení školního pěveckého sboru a zasazení památného stromu. Řediteli školy a starostovi obce byl nápomocný farář P. Mgr. Martin Pastrňák, O. Cr.

^ Zimní pohled na centrum obce v lednu 2022. Vlevo nahoře nový domov pro seniory, v pravé části u silnice vedoucí k nádraží stavba sportovní haly.

^ Výstavba sportovní haly - stav 20. května 2022.

LITERATURA A PRAMENY

- K. Müller: Pečeti a znaky obcí českého Těšínska, Český Těšín 1997
- Památné stromy Moravskoslezského kraje, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, 2010
- Orlová k 760 let města, Město Orlová 1983
- Obec Dětmárovice v letech 1964–1971
- Kroniky obce Dětmárovice 2005–2021
- Mapa stabilního katastru z roku 1824
- Ochránci přírody zvětšují lokality, Karvinský deník, 4.9.2019
- Za elektrárnou leží unikátní lesy, Aktuálně.cz, 5.9.2019
- Mapy.cz
- Webové stránky podnikatelů obce
- Webové stránky místních zájmových a společenských organizací

FOTODOKUMENTACE

- Historické fotografie: archiv Obce Dětmárovice
- Letecké snímky: CBS Zlín
- Záběry z dronu: Jiří Prudel, Mgr. František Hartl

➤ Současné fotografie:

• Dagmar Šnapková	• Daniel Klaput	• Základní a Mateřská škola Dětmárovice	• Český svaz ochránců přírody Dětmárovice
• Václav Kyjonka	• Tereza Dostalová	• Sbor dobrovolných hasičů Dětmárovice	• Český kynologický svaz ZO 029 a 088
• Hubert Filip	• Petra Rusková	• Tělocvičná jednota Sokol Dětmárovice	• Chovatelé poštovních holubů Dětmárovice
• Bc. Lenka Hanusková	• AP/Andrew Medichini	• Sportovní klub Dětmárovice	• Klub občanů Koukolná
• Taťána Čempelová	• Psí útulek Mirpal	• Český zahrádkářský svaz Dětmárovice	• Sdružení rodičů a přátel školy Dětmárovice
• Ing. Ladislav Rosman	• Firma Silexim	• Myslivecký spolek Zátíší	
• Jan Moravec	• Dům Hobby Dětmárovice		
• Petr Piechowicz	• Restaurace Na Obecnině		
• Bc. Jan Kolářek	• Hospoda U Bartečka		
• Mgr. Martina Baarová	• Dětmárovské divadlo		
• Alžbeta Jendryščíková			
• Vlasta Valicová			

OBSAH

Úvodní slovo starosty	1
Geografie, charakteristika obce a příroda	3
Stručně z historie obce	10
Doprava	20
Zemědělství	26
Průmysl a podnikání	30
Významná místa v obci a služby občanům.....	38
Obyvatelstvo a péče o obyvatelstvo.....	50
Kulturní, společenský a duchovní život	56
Školství.....	76
Zájmové a společenské organizace	84
Současnost.....	98
Literatura a prameny	100
Fotodokumentace	101

DĚTMÁROVICE V OBRAZECH 2005–2022

Autorka: Dagmar Šnapková
Tisk a grafické zpracování: Kartis + Co s.r.o., Karviná
Vydala: Obec Dětmárovice, 2022
Náklad: 500 ks
1. vydání

ISBN 978-80-11-01614-2

